

# Hinwih.

---

Kleine sächsische Erzählungen

von

Anna Schullerus.

---

Mit Lichtdruckbildern nach Gemälden des Malers

Prof. Fritz Schullerus.



---

**Hermannstadt.**

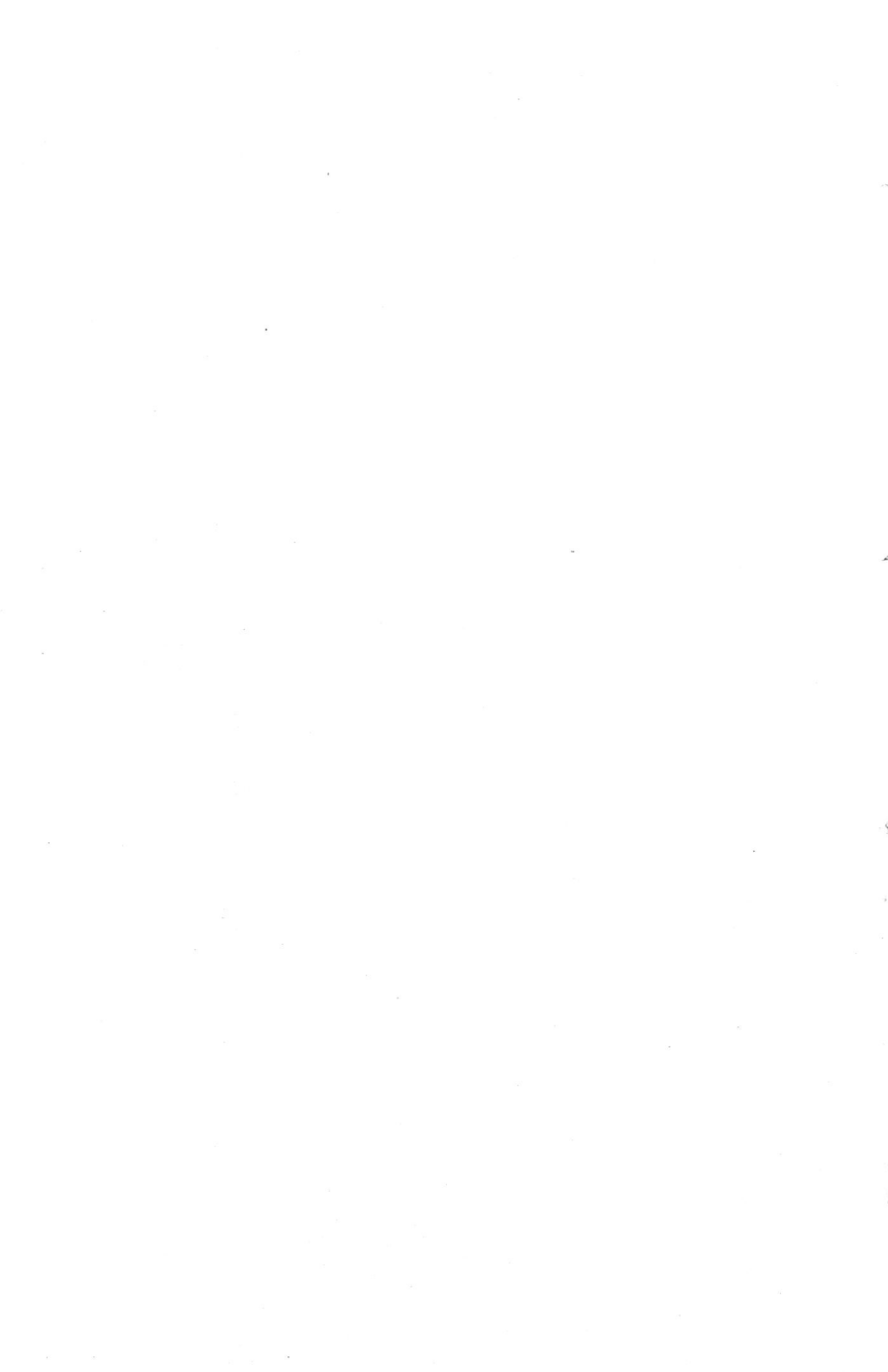
Druck und Verlag von W. Krafft.

1904.



Im Andenken an den guten Vater,  
der lieben Mutter.





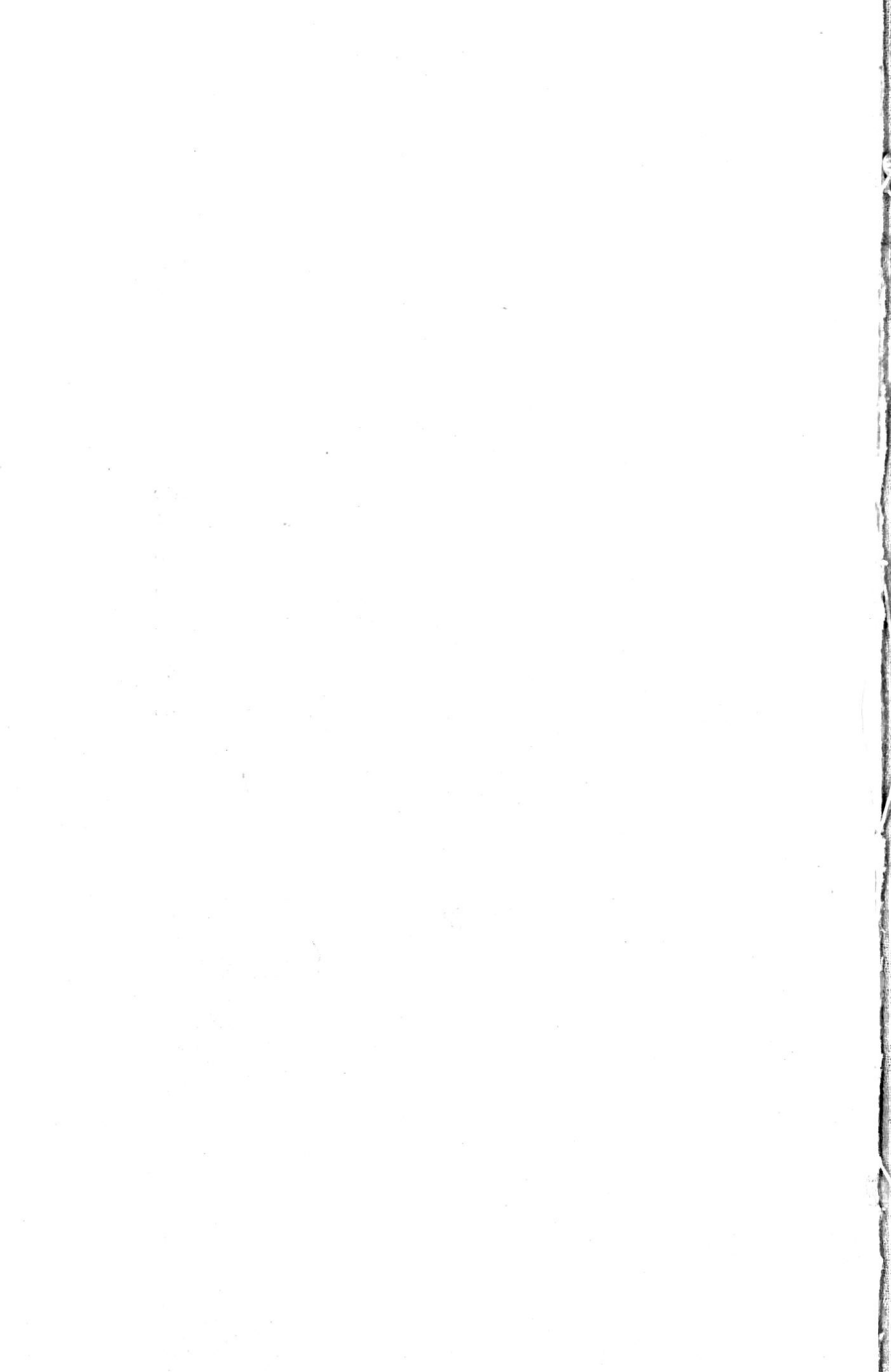


# Inhalt.

---

	Seite
Irſchtet . . . . .	1
Am Bäjch . . . . .	8
Mät Geliejenhit . . . . .	19
Pärli . . . . .	43
Der Chräſtmän . . . . .	54
Stimwih . . . . .	65

---









## Irſchet.

Of det Farreſch-Marizi den Zhrgeh dem Nummen nō kânt, wiß ich net, awer Irſchet wül et gärn mēr nor ißt ſen.

Schün vum der klenner Ueßdiling hier wör dät irſcht Mēdchen ſenj Ideal gewieft. Awer net dät geſäl em efi beſangbers, dat gent gāt lirt und dat ät gedöcht hāt, kēnt tã nor uch wã dät; nã, et wör mī det eißerlich, wat ät efi beſtãch.

Mät wat fir er Wichteget und doch äbewiejlliche Mīne maſchirt dät änjden um Sanktich un der Späht der Mēdcher än de Kirich.

Und bäs et ſich ſãht!

Nemest türft et dãn, bäs net ät ſãß, und dät hat Well. Dirſcht waſcht et ſich de Bãnk, dernō nãm et ſich mät der riechter Hãnd de ſãldije Reddel, mät der lãnker de Zep mät de lãnke Maſchen angder dem Arm nō viren, ruſeſcht ewennich af der Bãnk erãm — na ſãß et; der Bãndel heng em bäs af den Urren, de zwīn Bãppen vum dãnne Schurz hat et iwerenãnder gelöcht

af dem Schiß und draß de Hängd mät dem Zalmebach, de Strouß länjst sich af der Bänk — en natürlích Schidwänd zwäjsche sech uch der mänjder begöwter Mätwält — det gånz e Beld der bewaßten Tugend uch Präßhit.

Det Marizi dertif af der klenner Bänk säch sich schär de Üjen ous; trouwich struch et sich iwer se kfi Schirzken, dät zwör u sech mät dem rüt tamburiden Schäppchen guer net iwel wör, awer nō niches Seit zā Fälde wierse kangd. Na nor bäs än de Wängter, donn zuch et senje länke Mänkel un, dien et zwör äm de gielje Brēm draß net wer wiß wā läwt, awer dī läwft komu bäs af de Zerd; und bäs donn, dät hißt, wonn et nā af den Fsterdäch iwre kām ä genu Klast, wer wiß wod et net — de Strouß fäl em vür Afriejung schär ous der Händ — irschtet.

Dät hat awer Zeit. Det Marizi wör net villicht tumm, guer net, awer de Mēdcher än der grīßer Ueßd- lung, duer ät um Fsterdäch wirklich na fu wör, wören vill älder wā ät. Dieje kangd et sihr gät uch fleißän, uch schreiwen; Naturlehre wör em mī nōch äst Mäet; dō hat et et nōch nor bäs zā er Tatsch af „die Brillengläser“ bröcht. Dät wör jo wā et wör, awer det Rēchnen! Töfel oder Hüstrēchnen, dō mächt et niches Angderschid, et kangd inesch wennich, und vür der Rēchnenstangd hät et sich um läwsten de Bäjer gleich uewege dōn. Mēr mät weller Zuel et dividirt, se kām em näkest; bām Hüstrēchnen glat esi. Et säch wā dät Frscht sich de Händ vürt Mell dēt und

efi rēchent, et dēt et uch — alles ämjonst. Det greßt Mallēr awer wör, dat glat änj um Sannōwend Hift-rēchne wör; hat et sich än der Wöch uch villicht bäs än de Nēch vun iwe brōcht, der Sannōwend drack et sächer wedder uewen.

Awer ist un em Sannōwend wör doch e gläcklich Däch; net well der Hārr Vihrer krānt wör, näi, awer der Hārr Kanter moßt bā se än de Klaf kunn, und dī dēt se statt Rēchne Liesen.

Hejt wör na Hoffnung.

Det Tricht feng un: „Höher und höher hebt sich allmählich die majestätische Sonne — Sonne —“

„Wiederholt!“ kriech der Chor.

„Ja mein Kind, du hast ein Wort wiederholt“ söt der Hārr Kanter und det Geße-Fiske moßt als Trichted sich den Fehler sälwest afnotiren. De Hiftjell wör gefallen — det Maritzi wod gānz blaß vīr Afriejung. Det Zwiēt nähm det Bach, et geng gānz gāt, ohne Fehler, nor ist kām em gānz ānerwuert det Wirt „erquidend“ än de Wiech — et sturkelt — et wör geschāhn. Vun diem uewen hat det Geße-Fiske vill ze dān māt dem Afschreinwen, e jedet hat mēr nor zwīn. Ändlich kām et uch unt Maritzi; et sās zemmlich dertneden — nor nēlich wör wedder Rēchne gewießt. Det Hārz klōpt em bās än Hals, et stānd af, det Bach zedert em än der Hānd; — et feng un ze Liesen, ī Wirt nōm ändern.

„Weiter!“ söt der Hārr Kanter.

Net ene Fehler hat et gemacht.

Nō am kâmen nemmi är vill. Det Fischen verlâs de Fehler. Et schlach Es, de Schiel wör ons. Alles stirzt sich af de Bäjer.

Mätten am grîße Lärm packt sich det Mariysi ganz ställ senj Schiltajch und geng himen — als Irchtet. Glat wä et am't Schiläk kâ, feng em un ze logden; more wör Sanktich.

Sanktich! Nor wī af der Gemīn gelieft huet, wiß wat Sanktich äs.

De Sann fit händjer dem Nēch eraf, se belicht nōch nor de Späht vun de Wimen am Guerten. Af'm Gräs lât der Dā, niche Fosß äs driif gegängen; än der Furr län de Äpel längts enänder, et huet se nemmest afgekouft. An der Gemīn äs et ställ.

Tā sâht angder em Bum am Farreschguerten und seht am dich; äs et dänn andersch wä sonst? Schinn dänn de Sann gieftern uch igieftern net glat esi? Und de Blommen, blähde se net uch esi hīsch wä hejt?

Et äs net de Sann, et sem net de Blommen.

De Klöck schlit un.

Äs et nor är Kläng, dien te hirscht, oder hirscht te uch nōch en Stamm drän mät dir rieden? Te wißt net wat se söt, awer det Hätz gihet der af, te fältst de Händ und sprächst: „Härz hälft es.“

Wißt te na, wat et äs?

Et äs Sanktich.



Und län ist dä fridlich, sammdurchlicht Sanktäch af der Gemīn fārr hānjder der zerāt, nor wā e Mērchēn, āre Sējen wirst te ānj ām Hārzen drōn, und e wid der bāstohn, dat te, wonn un drāwen Dājen de Klōck uschlīt, noch sprēchen terstt: „Hārr hālf es.“

Det Maritzi kängd de gānz Nōcht näst schlōfen; et dūstet nor esi und fahr ānj ān de Lāst, et dōcht et wēr wedder newekunn. Ändlich word et Morjen; et stānd schniel af, ohne sich, wā sonst um Sanktich, wonn uch ohne velle Grangd, en lenker Rah ze gānnen. Et rānt ām Guerten erām, esi hīch wā hejt wōr nōch niche Sanktich gewießt; de Furren esi frāsch gekiert; de Bijel sāngen; et bedouert se, dā Uermen kängden näkest irschtet kunn. Dā vill Blommen! Well, well jenn na hīch genach fir de bewaßt Strouß.

De Strouß wōr fārtich und wangderhīch gerōden — em hāt dermāt schār den Zwen kiere kenne. De Generalwiesherā wōr uch gläcklich iweren, na nōch nor de Zēpcher geflicht, hejt wānjst et se māt sāwen; als Frichtet meß et jenem Rāng Rēchnung drōn. Joi, joi wat wedden de Bejt sprēchen!

„Der Bueter meß de Prädich kenne, e gīt net ān der lānker Furr af uch ues“ dinkt det Maritzi.

De Afriejung wid ānjde greffer, se kost esiguer en stimplije Bēcher, awer un esiem grīßen Dāch iwersejt em esellen klīnlich Sachen.

Det Summetklid, dāt jenjen usprachswōllen Nummen

vun em brongen Summetkräjelstchen huet, wid ugedōn. Alles ä räsender Ell, wä iverhijft det Geispenjt des Zespēt-kun alle Sanktich un der Dir louert.

Det Marizi kanged wirklich än dier Bezähung sijn ānugenehm wārden. Hejt brāt et na glat un. De Mēdcher vīr der Kirchendir wedde gewāß nōch nor af āt wuerden, dānn ohne det Trjcht — wä sälwstverständlich et dāt schī fōt — kangede se jō net ānne gohn.

„Abje!“ Et rānt de Trāp uewen.

„Wuert, der Zōp gīt der af.“

„Joi Motterrr!“

Ändlich wōr et um Dirchen dertmedden.

„Abje“ kriisch et nōch īft und wōr dervun.

De Motter fāch em nō.

Bā der Kirich geng det Marizi hemmlicher und versackt mējllichst ābefāngen ouszefāhn.

De Mēdcher wōren awer hejt fromm, em hīrt se uch net. Et kām det liezt Kirchenāf — net e Mānjich dō. Sile se schīn ānegegāngen senn und ohnen āt? Dāt wēr schändlich! Awer erous moßte se doch hānjder ām kunn.

Et wuert nōch ewennich; et kām nemmeft, et geng ānnen.

De Drjel hallt, wā wonn em än er Stuw riet, dā em weißt; det Marizi hīrt und sejt nāst, māt nedergeschlōānen Ujen gihet et af senje Plāz un det allerīwerscht Ängd vun der Bānk; et sāgt nedder — de Bānk fēt u genem Ängd un än de Lāst ze schnappen; et ās nemeft mi draß, nor āt uch senj Strouß; et hieft de Ujen und

sejt äm sich — de gänz Kirich äs lädich. Nor ist schußt et em durcht Hift — hejt wör jo Johrmert än der Stadt, äm dat wör nemmest kun, und äm dat verläs em hejt nor e Gebiet. Am Frägestähl host emmest, dat wör de ält Millän; dä fangd äm de Prädichstahl net bäs hier sähn; der Drjenist dreht der Kirich de Räck und der Härre Kanter waßt et schin, dat ät Trischtet wör.

Uermet Marißi — und morre wedder Röchestangd!

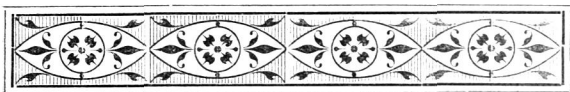
Det Marißi säng net mät „Im Glanz der Morgen-  
sonne“ — de Uje wören em völ Zehren.

Dertif äm Farreschgestähl säß se Bueter und näkt em fränjdlich zā; e hat de gänz, trouwich Geschicht ä senjem Gesicht geliesen. Det Marißi lēchelt angder Zehren; et wör em aßst wā dā, wā et kränk wör und der Bueter em de Händ af de Stere lēcht. Uwer et word em uch aßst klör, dat net dat de Hiftjach äs, wonn der Reddel bäs af de Zerd längt und int de Lejt sähn, sangdern dat em wirklich präw uch fleißich äs, äm sech, dat em äst lirt, und dat kån em, mēr äs em na uch net änj Trischtet.

Et raft hemmlich en Ställ uewen.

Und mät friem Härzen säng det Farreschdichterchen mät senjem Bueter uch dem Härre Kanter uch der älder Millän än der lädijer Kirich de liezte Wärschen nōch mät:

Da könnt ich deine Sonne  
Mein Gott stets freudig sehn;  
Dann seh' ich mir zur Wonne  
Sie täglich untergehn.



## Äm Bäsch.

Et rënt.

Wä gemätlich kån et af dem äldde Farrhöf seun.  
De zwie afgegian Nadel vum blö uch weiß geslomme  
Strump se gestrakt und det Grätchen kå sich mät  
rahigem Gewässen uch em Mërchebach äm Divanäk ze-  
summenzochen, — wounn dat net schin besetzt äs.

Af de brüt Wejmereblädder vür dem Fenster fallen  
de Tröpen, taf-taf, ohne Angderbrechung; aldüst klöpt e  
wält Nisenestchen un de Gluesischeinen; gånz un der  
Späht äs nöch e Nisken, uch schi gånz verwieschen, glat  
intern hat et det iricht Blietchen verliren. Mägierich dräkt  
et det Gesicht unt Fenster: wä ställ äs et hejt än der  
Stuw! Sonst verständig em senj ijän . . . — Der Dst  
bicht sich uewenza, det Nisken meß dervun — e risefarw  
Blietchen bleiwt un der Schein hën. — Dus der Gemün  
eraf hirt em wä sich Enner de Sënz klöpt — et wid dich  
demnich nöch en Håwädde gin.

Sonst alles ställ; — — et rënt.

Um Kuchelfenster stiht der Herrmann.

Dī sejt net ous als wēr et em besangders gemätlich ze Mät; sonst u Rëndäjen hat hī uch senj hīsch Stangden: dō zīcht e senjer Sāster — frällich ohne dat dä wer wīß wā begīstert wōr — senj phisikalesch Experiment, de Spräch- biß ous Hontert; mīstens pikten dem Grētchen nōhier de Zēp vīr nassem schār um Hīt un, und der Schurz heng af de Staketten zem drejen. Uch de Motter hält net vill dervun; sänjt e er de Bitt vōl Rēnwasser um Stuwenäf, dä se wā är Ujen hät, verbrāffelt hat, wōr se vill vīr- sīchtijer mät dem Bāfall.

Sejt wōr det Alles näst. Trouwich stānd e und sīch zā, wā det Wasser äm Guerten än der Furr eruef- geflueffe kām und de Sānd mätbrōcht, dī af der Trāp häne de lä blif. Nemōl jause wūl e, und dat wōr vill.

„Hermann, wat äs mät der?“ frōcht det Grētchen durch de öfän Dirr und blāddert mät der Zang äm; de Hänjd wōren eji gāt äm Schurz.

„Te wīßt et jō, wat frōchst te,“ äntfert e äm ächt gefāsterlichen Tōn und drakt sīch mät de Feisten det Kām azenā.

„Äs et der äm de Bāschpartie? Dä äs jo nor ver- sīcht, derzā fit et sīn. Ech int frā mich guer net be- sangders; dō sejt em es jo nemmōl un hä die vīlle Grīßen, und wo mer greffen hīrt es nemeßt; dernō sprācht der Bueter änjden: „härter!“

„Awer ich hu mich na sīn eji lānghär draf gefrāt! De Motter jōt, der Hār Pat dertishär kēmen uch; —

und dä hun esi zej dich Wejmern um Glesshous, se bränje  
sächer är mät, villicht uch Pierschen!“

„Cha, awer wer wiß meßt te net wedder ‚Kling-Kling‘  
sännen, wä dä, wä der Härr Pat zäs wören!“

Der Hermann hat sich esi erfert, dat em de Foust  
ousrutscht und un de Nues fahr — mät dem Känn stoppt  
e aft Fensterbriet.

„Hör, dat wër gräßlich, drō läwer jål et noch rēnen.“  
Nōch mät Schräcken döchte drun — de Gejāster turften  
sich nemol dat ä senjer Gejewart erlūwen — wä em en  
ist ous dem Schlōß vum Divan afgewält hat e jil „Kling-  
Kling“ sännen, der Härr Pat wil det Liden „Es steht  
ein Kirchlein im grünen Wald“, gärn vun en hīren;  
joi und e wör esi verschlöfe gewießt und det Klekeltchen  
geng esi hī än der Läst — et wör en dankel Punkt ä  
senjem Liewen, un dien nemeßt rāhren turft.

„Ich biddn dich Grētchen iwer dem Bäsch wird et  
häll“ frisch der Hermann.

Und esi wör et.

Es blō Streifen zuch sich iwer dem Bäsch ämmen,  
e wod änjde bredder — af ist wör et, wä wonn de gānz  
Wält galdän worde wër — de Sann wör un det Stäk  
blō Himmel kunn und licht em Jēden, bevēr se hānjder  
de Bimen uewe geng, nōchist änt Hārz: de Hoffnung  
af gāt Hāwädde — oder af zej dich Wejmern — villicht  
uch Pierschen.

Nor det uerem wäld Rīskēn vīr dem Fenster fangd

sich iwer de Sann nemmi frän — glat drach der Wänjd se lieht Blietchen dervun, af dem nōch en Rēntropē lāch.

Und de Sann behält Niecht. Den nēchsten Dāch kanged nemmest begreifen, wā em nor hät diuke kennen, et wed noch rēnen.

Um zāhn Wirmättāch kām richtich der Farreischkniecht dertishārr māt em Brāf: woun der lāw Gebatter uch Nōber näst derkēn hät, sile se morren zā der längst geplānder Bāschpartie dān, domāt de gāt, ālt Gewunhīt viller Johr net uestēm. Et werde sich ār mī uschleffen. De Rānjd sile se natīrlīch mātbrānjen.

Wōr dāt en Frād! Det Grētchen wōr na uch gānz derbā; et kanged et sālwest net angderschiden, wōr et em mī ām de Bāsch, oder well et morren net strāke moßt.

Der Hermann awer wōr rīn ous dem Heisken, e kanged et net genach sōn, wā e sich frā und leß sich et uch vun em Jeden extra versāchern. Bā der Motter kām e māt senjer Frōch: „frāste dich?“ net glat ām genstichsten Moment un — se kām glat ödemlīs māt em Korf voll grānem Kufertuz ous dem Guerten und stirzt asen af de Stuw ām Bāflīsch za ācht „evangeleschen“ Henkeln; māt de Gedānke wōr se schīn angden ām Kāller bā de Pādmen. Awer der Hermann behīst doch, se frā sich. Und e hat Niecht. Dāt ās de schwēr Konst, dā nor de Motter verstīht, sā nit alle Māh af sich, sā plōcht sich, und huet dernō doch de heischt Frād derbā.

Wohār fit dāt?

Fröcht se!

Awer se hat jo doch uch Hälw. Mät em nätte, weiße Schirzken, de Bep ämt Hift, saß är greßt Dichterchen Emmy und schielt Äpel zä em Appelfuchen, de länke klenne Fänger zirllich än de Läft gehuewen. Dä em daken Johannesappel gäw et sich glat Mäh und wä de Motter ist net duer säch, schmiß et schniel de Schuel iverst Hift. Wör dät meßlich! dät säch jo glat ous wä en . . .

„Fräst te dich? fröcht der Hermann. Det Emmy fahr zesummen und wod feierrit — et hat en net gesähen.

„Te wißt jo guer net wat et wör!“ Schniel schäppt et mät dem Fopß de Schuelen zesummen.

Der Hermann mächt griff Ujen.

„Wat, net wat et wör? Ich fröjen, fräst te dich morren än de Bäsch?“

Cha, uch det Emmy frät sich.

Et wör zwör kumm ze gliwen, awer der Morren kām doch ändlich.

Eschwer Morren wör gläglich iverständen. De Motter kangd sich der Hälf der Kländ kumm mī erwieren; dä wülen allerhänd äpafen.

„Dä wißte, donn kām em net schniel lüfen und et bränjen“ mīnt der Hermann gor klach und bröcht des Bueter senj Zigarremaschin, — se nähm fast den halwe Korf än.

„Der Härer Pat rucht gewäß.“

„Ech werd läwer gleich uch det griff Tabakschnejd-



briet duer dān, dierint huet dō sächer nemeſt“, ſōt de Motter und dēt den Kaffeebrauer erous, dien det Grētchen āgepaft hat.

Der grīß Wiechforſ ſtānd färtich, de zwō Mēd, ſantlich ugedōn, derlānjst en ze drōn, der Bāsch wōr ſchār nor hānjder dem Guerten.

„Sāl ich ufēn zāzēschleffen?“ frōcht der Vueter, de Blēd af dem Arm.

Der Wiech geng durch de Guerten — iwer de Wiß.

„Vueter“ frōcht der Hermann gānz ābefāngen, „git et ām des Zejt alldiſt ſchin reif Wejmern?“

„Sihr ſälde me Kānjd, hechstens un beſangders ſannije Mouern.“

Der Hermann waßt genach. Det Blueshous wōr ſannich, ſannijer kanged iwerhiſt nāſt ſenn. — —

Am Bāsch.

De Sann fällt durch de Eſt und ār Lächter ſpillen af de Blommen ām Grās. Am de Bim ſtrecht der Wānjd, dat de Blādder ze peſpern ufēn; wī nor wäll kā ſe uch verſtohn — und nōch wonn e ālt ās — villicht „fremd ān de Fremd“ gegāngen, wid e et peſpern hīren: wiſte nōch — ām Bāsch?

„Hop — ho—o—op!“

„Motter ich biddn dich, hīr Vueter, dat ās der Hār Pat!“ Der Hermann rānt um Kēch aſen, kīrt awer wedder ām — e wül ſe net detirſt begreſſen.

„Hop — hoop!“ Dat klāng ſchin vill neher, nōch

ewennich und se wören af der älder Burch, begroßt vunn den älde Fränjden dertishärr.

Det Emmy raft sich den Hot deser än de Stern, de Samn bländ esi stark.

„Freilu Emmy selle mer net äm Epheu gohu?“  
fröcht e jang Härr mät em ronde Strihot.

Det Emmy näkt mät dem Hift, heng sich än en Fränjdän än, — de ganz Jugend macht sich af.

„Emmy ich fu mät“ söt der Hermann.

„De wirft mer bald wedder kunn“; morwelt det pessimistesch Grötchen — et kânt esellen Spazärging mät Grifen. Nichtich, nō er Viertelstangd kām der Hermann, ganz ämkrinzt wä e Sijer, awer se Gesicht wör schwarz wä de Nöcht.

„Na wat äs?“

„Det Emmy huet mich nemmi gärn!“

„Wä esi?“ fröcht det Grötchen, mēr waßt et et sichin, wä wonn et dō gewießt wēr.

„Ech hat esefelt Epheu fangden und wül en alles dem Emmy gin, awer et hirt glat net af mich, se rieten änj vun Appelschuelen, donn söt et: wißte wat, dräch en hät Grötchen. Und den Epheu vun dem Rondhetijen hat et sich schif iwer de Ueßel gedōn — ich sach et gät!“

Det Grötchen näkt nor mät dem Hift. Ganz verhättert säße se längsenänder äm Gräs.

Af ist spräng der Hermann af.

„Ich wäll mer des Härr Pat senj Lad ist neher usähu“.

Det Giewen wör doch lievenswiert.

Augherdieffen hadden de Färlejt e griß Fejer gemacht; en mächtig Fann mät Tokäne wör unegerakt — un der Sejt bäm Fejer feng se schün un ze persicheln. Der Närebröden um Speß macht sich uch, e trëpt schün! nor ist wör e än de Jesch gefallen, awer dät waßt jo nemeft. En ugenehm Dunst uch Ruch brüt sich iwer de gånze Platz ous und stuch bäs iwer de Fchen, dat de Bladder erfahrt ze perspern afsirden.

De Fräen wören sivr geschieftich; de Laden worden zefummengerakt, natürlich alles detirjt erousgewonnen und Däschdächer draß gesprüt. De Bëcher uch Scheiwen ständen zwör ewennich inhafich af der Töfel — awer wi märkt am Bäsch af esiaßt.

De Härn hadde sich angdern Büm zeräk gezuken — se wüle sich iwerrasche lossen, wä se jöden.

Dem Hermann läch net vill un der Zwerraschung, e wül läwer Sächerhüt humn. Mät Kännerüjen mustert e de versichidän Kerf; än de Laden kanged näst mi senn, dät ständ fiesst und än dem Ziker hä wör uch näst besangdert, en Mältchflasch mät er Zadder ämt Hift kukt erous — et wör zem verzweiweln!

Wf ist det e en Kräsch — en gånz nã Fälpeken ständ angder er Fch, gånz mät Wejmerebladdern zãgedäkt — det wör de Sach!

Wä ous er Piftol rânt e hät Grëtchen — e kanged senj Fråd net ellin drön. Det Grëtchen döcht glat, bäs

enzt hät et de Madel derhüm gewäß schün gestraft und kēnt na liesen, awer nā frāt et sich dennich, dat et hä wōr.

„Mer biddu zem Jessen!“

Wä af en Züwerwürt tocht de Jugend dertif angder de Bimen af, gānz geschmäkt māt Grän. Uch äm en ronden Hot schlang sich en Fehetränz.

Et wōr en lastich Töfelrond.

„Wä gāt äs et dennich, wonn em et eji bequēm hu kån!“ sōt der Bueter und sagt sich af genne Fob, dat der änder ewennich ousriest.

Det Jessen sänd grīße Väfall, vun der Jesch kirt em wirklich näst. Dat em za de Kaffeelieseltchern net ku kangd, well em se richtich äm Bälädchen än der Lad vergießen hat, fäl nemeistem af — esjāst meß jo doch änj vīrkunn.

„Uch ech sāl mich ewennich grōd mächen“ sōt der Härre Farr, stānd af und brōcht ä senjer ärnster uch hīdrer Uert en Toast af de trä Fränjdschest uch Nöberschest. Alle steffen un — Hoch —! „Hoch“ äntfert det Echo vum Rēch dertif oder wōr et de Stämm vun den drā Sästern, dä vīr vīlle Johren, wā em sich erzält, hä īwen af der älder Burch gewunnt hadden.

Der Hermann ucht Grētchen steffen zesummen un. Se säßen um angdersten Änjd, et geng en awer gāt; glat der Hermann dommt net iwel. Awer senj Gedānken wōren doch änj bām nāe Fālpezken angder der Sch.

De Bakerā wōr jīhr prāchtig und wirklich Māndeln  
drān, net nor Nutschen.

„Grētschen gāf mer nōch Appelfuchen, awer esi wā  
wonn te dir nehmt.“

De jang Hārrn uch Mēdcher wōre jīhr lastich, se  
sāngen fast alle Lieder, dā se kangeden und ānj alle  
Wārtschen.

„O Tāler weit, o Hōhen  
O schöner grūner Wald!“ —

„Na klemmer Pat, wälte dich net ewennich āmdrehn?“  
Der Hārr Pat stānd hānjderm Hermann, māt dem  
Wejmerekerfken ān der Hānd.

„Oder gāf mer lāwer denj Scheiw“.

Und drāf lājen zwō grīß hīsch Wejmern, de ūwerscht wōr  
schīn ewennich bronglich ugehocht und drangder zwō Bierfschen.

„Hermann worām schrāst te?“

„Wat ās māt em?“

De gānz Dāschgesällscheft gerāt ān Afriejung.

Det Emmy knāt vīr em und strīchelt em de Hānjd  
— wā kanged e ĩtern nor dinken, et hāt en nemmi gār. —

„Et ās em gewāß licht.“ De Motter wōr schīn  
gānz erfert — „nōch ĩtern sāch e mer esi blaß ous.“

„A nāi“ krīsch der Hermann — e grālt schīn vīr  
dem Chinin uch der Kimmisupp.

„Alsi worām schrāst te?“ Der Bueter fālt em de  
Stern.

„Hāht huēt e nichen!“

„Ich kån —“

„Wat kåst te — ried doch!“

„Ich — ich kån nemmi iessen!“

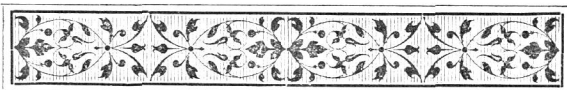
„Na wonn et nor dåt äs!“ Der Härre Pat raft sich de Brill af de Stern ent wascht sich de Ujen vör Lachen.

„Te sält der de Wejmern mätnin, tea örmer Kärl!“

Der Hermann wör schniel getrist, und se hun em uch derhīm gāt geichmakt — awer irst den nēchste Morjen, hejt wör e glich ägeschlöfen. —

Af der älder Burch am Bäsch awer schin der Mön und wül wedder Hanken ous der dīder Jesch wāfen. E schin uch durch det Fenster, hä de brīde Wejmerebläddern verbä, glat af en wielk Ephemant, dä det Emmy nōch am Schlöf än der Hånd hält. —

---



## Mät Geliejenhit.

Et gâf en Zeit, da fahr nōch net efi en hīsch grīß Postwuejen, mät er gieler uewgemōlder Trumpet uch Gluesfenstern zem erueloffen, vun enner Muertgemīn zer ändern und nām Passagier, blānjden uch schielen, dā mēr nor dem Postkniecht äst zuelden, uch de Posttaschen mät; da hat der Postkniecht nōch net efi en hīsch rit uch grān getirfacht Quast um Hals, dat enem, wonn uch nōch en weiß Schnīßlöf draß säkt, de Njen glat iwegohn, iwer des Farweprōcht. Damōls zuch nor e klīn zwierādrieh Karuz, awer mät zwie Teißeldern durch de Gemīnen; em hat ānj det Gefāhl, wā wo sich der Postkniecht mät alles iwert Hīwt iwerschlō werd, wo se stoh bliwen; die hommelt awer uch nō vīren, wā wonn e det Gleichgewicht hālde wīl.

Kān em et alsi emestem iwel nin, wonn e senj Brāf uch Paketer läwer er ihrlicher Geliejenhit iwegāf, als dem Postkaruz, die läwer Purzelbaum schlach, als Stātsdānst dēt.

Wih awer diem, die et verrāt, dat e ān de Stadt

ſil; mēr dāt waßt em jo doch glich; dī hat eſejelt ze beſtällen, eſejelt erämzeſüſen, dat e de Stadt am Sänn hält. Awer hī dēt et gōrn, denn hī bekām ſenj Sachen jo uch änj māt Geliejenhīt — und alleſt wōr zeſriden.

Damols — bald hād ich geſōt, da frānjderten ſich de Zejt nōch — ſül aſ em Farnhof än er Gemīn en Hochzet ſen. Det Fareſch Guſti hat Enem eſi gat geſfallen, dat hī ät vu ſenjem Vueter verlängt hat.

Awer ſācher net aſ em Städter Ball hat et än begiſtert, denn dō ſpillen de Fareſch Mēdcher net en beſangder Roll. Det Guſti māt ſenjen grīßen brongen Ujen uch ſenjen läufen, zanglänen Zēpen fangd mēr wiem geſfallen, wonn et durch de Guerte lei, oder am Houß erämwirtiſchejt und lacht und ſāng. Der ält Stepeš, die änj de Sommer-äpel deš Nōchts aſ'm Farnhof hād, bās ſe alle geſtīhle wōren, hī ſälwejt ſich awer erkāld hat und dorām ān- endbierlich wōr, die ſōt änj ſe grejt Līw iwer ät: et äš e Schundmēdſchen. Wā et na än de Stadt zuch, dōchten alle, et wed mēr nor Ballkenengān wārden. Wonn et nor gewaßt hād, wā em ſich angderhād! Et ſōt: wo mich na glat uch emejt äjt frōje ſil, wat kån ech ändert ſōn, als cha uch nāi, villicht uch: et äš eſi, oder et äš net eſi, wonn mer zer Zejt än de Sänn fit. Awer, ſōt ſenj Motter, em verlengert jo donn't Geſprēch e wennich, mēr aſ wat fir en Uert. Doch det Guſti lēchejt nor ſchmārzlich. — Et ſāch ſihr īnich ouš aſ'm Ball, nor hat em et līder hī friſirt und wā ät dāt net gewunnt







wör, scheddest et änj det Hift, öf de Frisur fiest wör; et säch ous, wä wohnt änj sö: ei, ei! Donn spilt de Musik, et hat gät Zeit er zözehiren, et söt nemeft: Darf ich bitten? Et kām em esi zem Hals eraf, wä näkest mi — norist bröcht em se gat Bräder Eunen; glat hirt de Musik af. Na sal ech mich angderhalden, döcht et verzwewelt und dreht det Schnezdach wä en Sträzel. Verlengern, nor verlengern, hat senj Motter gesöt.

„Aber heute ist es hier heiß!“ söt die schlächfärtich Häre — dī wör sächer nä am en Angderhaldung verließen. Det uerem Gusti, am ze dñnen, mächt wä wohnt et net gat verständen häd und söt: „Was schaffen?“ Zem Gläck fenge se na un ze dānzen, esi kangd et net sähn, wä der Häre lacht. Et wör frih wä et wedder af senjem Platz säß; et wänjcht sich uch nemi ze dānzen, und — em sal nor dinken — et döcht, wat wärden dä derhīm enzt dān. Der Bueter giht sächer an der Stuw af und uef und söt sich de Prädich, — moren äs Sangtich, und de Motter haspelt är Spällen, hejt spännt em net, und dinkt derbā änj nor unt Gusti. „Menj Motter“, söt et, und awißt fenn em de Ujen vol Drehnen; „wä gät äs et doch, dat ich hīmen kām, dat ech net hä bleiwe meß, an deser groußlicher Stadt.“ De Drehnen vergengen, e gläcklich Lächeln zuch iwer se Gesicht. Hīmen! Et hirt schīn senje Bueter sön: „Et wör esi ställ ohne dech.“ Bergießen äs senj hī Frisur uch sonstich Schmärzen, et äs em allesünt. Et dānzt dich doch nöch e puermöd,

donn söt et kē senj Tant: „Et äs mer dich esi licht, ich wil ewēch gohn. — De nēchste Morjen fahr et hīmen und sās wedder ä senjer Stuw und spān und wōr vergnācht; awer nemol det Stāder Dāchblād wūl et mi sāhn; wūl em dennich nōch īst e Gedānken kunn, un dien hīchen Ball, glich kām et af ändert und sāng ān de Schnīslōcken det paßā Lied: „Du junges Grūn, du frīches Gras.“

Donn kāmen de Dusbāch, der Fīsterdāch, kām se Brader māt em Frānjd; donn kām en Zejt, wo des Gufsti senj Motter dōcht, se sēch sēch wedder ān ārer hēschter Zejt. Det Gufsti rānt wā besießen durch de Furren, und wonn't stāll stānd, klōpt em't Hārz; ānj sāch et dā hīch blō Ujen, — und donn wort et en Broft.

\* \* \*

Na jūl de Hochzet jen. Et jūlen net ār vill kun, nor de nēcht Frānjd. Māt den Mādungen wōr et en schwēr Sach. De Mādung un de Stāder Frānjd meßt em frālīch māt der Post riskiren, dā werden līder doch net kunn ān desem garstīje Wādder; dienen ous dem Muert kagb em durch de Knīecht, dī det hīch Hochzetfīren ān de Mill schafft, entbāde lossen; donn dā kēnden't jo leicht māt Muertgelīejenhīt dem Farr vu Grānderf, dem Brader vum Hochzetvueter, sō lossen. Awer der Frikzentant, der īnījer Frikzentant, dā ānj ār Schlāffel uch Brill verlōcht, dā un e jēdesjenjem Gejchāck esi grīßen Undīl nāhm, dā māt dem gāldānnen Hārzen fīr alle ār vill Nāffen uch nōch mī Nīchten, hā dienen jā wedder

jang word, oder ämgedrēt, hä dier gen wedder ze Rängde worden; wä sül em et dier ze wäß dän? Se wunt efi färr, dohännen fahr ous dejer Gejend, oußer der Post, fällden e Wuejen.

„Mutter“, krīsch der däc Hanzi, die nōch net waßt, wä em Kampest af dejtich söt, „net langhäär äs e Fielder äm bächän Hülz fen R. hä durchgefueren; et äs dī, dī mät der Frißkentangt ist hä wör, ich kennen en un de Rueffen, ech dēt en ställ hällden und frōcht en af dejtich: „Sind Sie derselbe?“ draß söt e: „Ja, was begehrt du?“ Awer ech les schniel hier, Komättäch wid e zeräckun. Hun ich et na uch ist gät gemacht? E säch af senj stränj Säster, dä efi „bīs“ wör, well je änj krīsch, wonn hī de Sachen än der Schoplad äkwätscht und de Dir näkest gät zämächt.

„D ta Gälldäner“, söt de Brocft und erwächt en um Hīt „na meßt te der uch de Feß ist net uewätschen, wonn te erä fist, — wuer sält te? sejt te net, dat et dō geschouert äs? nor erous, kamm wiesch dich läwer, te häst wä en Muerhenkeln.“

„Wi fit dän?“ frōcht der Hanzi, „oder selle mer irest?“

„Dät äs härrlich“ söt de Mutter und schnitt sich vun er Konfistoriäl-Äladung det äbeschriwän erous; „na schreiw en der Tant und kån er uch zeglech de versprōchän Ärbes schäcken, är häden alles Wiveln; un der Hochzet, wi dinkt mī drum; de Bräff stēchen ich än't Säkelstāchen.“

„Metterchen, loß uch mech äst schreiw en, dat se gānz

ſächer fit," hāt det Guſti; en Behr fāl aſt Papeier, āt hat de Tant uch gārñ, et hat vill gläcklich Däch dō verliet; det vill ſpazāre goh meſſen, wonn et hā er wōr, langd et er jo verzāhn.

„Dā Biſken, wo hāſt te? Kam ſchniel! lūf āñ ſprankes fir de Kirch, wuert dō af dien Fjelder, gāw em det Säkelſchen und bitt en, e ſil et nor zer ālder Frā Motter āne ginn; hueſte gehirt? Wāſt te noch āñ hā?“ — —

De Arbet wül der Motter na ſchār iwer'm Hift zefummeſchlōn, der Hochzetdach raſt āñ neher, nōch nor en Wōch wōr; ſe ſōt: „Ich wiß net wā det nōch alles goh wid, wonn ich drunn dinken git et mer en Stāch durch't Hārz.“

„Dā māchſt et ſchin, ech befride mich net“, ſōt der Bueter gānz heraiſcht. Dāt ſchmichelt er jo ewennich, awer ſe wōd net fātter dervun, ām Kējentil! wā de Fritzkentant āñ ſōt.

Schin raſt de Hālf ān, de Gefāſterkājnder oder de Kuſinen, wā em na ſprācht, kāmen und wūle Torte rādern uch ſonſt ām Wiech ſtohn. Awer uch zem aſhīdern fir de Gemāder kāmen ſe gāt. Der Brocht wül det frīlich Lachen nemi gelānjen, ſe wōd eſi wīch. Der Hanzi ſāch det Guſti nor alt vun der Sejt un, — hī türſt mēr wā beſchmiert durch de Stuwe lūfen und de Gißel lā loſſen und nēlich hālf et em eſiguer dā verzweiwelt Kapp ſāken, ohne nor de hällich Bemārkung ze māchen: ſāch ech ſōn der't allen Däch —.

Ät fül na ewëch derhîmhâr, ät fül na nor senje Mân gârñ hunn, näi, de Bibel hat net riecht wo se fôt: „Nemest fân zwîn Hârren dânen“; ät fangd awer. Senje Mân wül ät gârñ hunn, und em trâ zer Seit stohn, awer dâ dehîmhâr, fangd ät dâ vergießen? Näi! Ät waßt, dō wör ät doch änj derhîm und — de Bibel hat doch riecht: et wör jo nor ïn Hârñ diem ät dâne fül und dât wör de Lâw; dî grîß Hârñ, der greßt Hârñ, äm Hemmel uch af Jerden; et fül äm änj nor foljen, donn verlur et se Bueterhous näkest und fangd gläcklich jenn äm ijânnen Hous, änj un der Hând vun diem grießen Hârren; em hîßt en uch aser Hârñgott, denn Gott äs jo de Lâw.

„Kam läwer und hälñ ewennich!“ frîsch de monter Lottikufin „wat mächt tâ der esejelt Stîsker, af de Krâst-dâch sejt er wedder hä. Nemm, râder ewennich hä, ich fâl sâhn, hu se mer net wedder menj Tortebâken ver-stöchen.“

Dât wör en Geschieftiget ohne Gleden; der Hânzi klöpt Nutschen af und mächt et gânz wâ äm „Nischen-brödel“ — nor ämgedreht.

„Hânzi, sō Palokes,“ fôt det Lotti; der Hânzi schlakt hâs e brong word.

„Mutter, wîßt te nöch un der Prâsentation wâ de Frîskentant Kimm statt Fîntchel äñ den Fbak gedön hat und donn esi beraijend fôt: „lot nor, na mächt et sich.“

„Wâ fül ich et net wâßten; wo se nor kêm! Et äs

schin ewennich spēt. Dat se de Aladung bekunn huet, wīß ich sächer, dānn der Fielder, dī wedder durchfām, sōt mer sālwest, e hät er det Säckeltchen än de Hānd gegin. Awer wer wīß kā se uch nor kun än desem Wädder, bā dem Wiech, und sä äs uch nemi wer wīß wā gat ägemācht; et werd mer awer, wās as allen, sihr lid dān, se sil net kunn. Ganzī wat kottericht te dō? de Weimercher se schin geklouwt, net wāhl! — Herein!“

„Gläckselige Morjen! wā huet de tugendsem Frä Motter kenne rēsten?“

„Gāt, wā huet Jr geschlöfen?“

„Et gihet det Geried, wā wonn em hae zeo er Hochzet sich schāt, neo duecht ech, wā wonn ich uch äst bāedriu kanjd, enn broinjen hae e kli Geschint“.

„Rikriki“ mächt äst angderm Dach.

„Et äs e Kofesch“, kriich der Ganzī, die änj alles gleich waßt.

„Awer worām huet er ich Schade gedōn?“

„Et äs dich neche Schāden, mer hun't dich garn —“

„Rik“ mächt der Kofesch, awer de Frä hält em de Schnuewel za.

„Joi Motter, wat fir hīch Spiren huet e, der äs gewāß schin ālt.“ Māt enem Uch zwānkert de Motter dem klajen Ganzī, dī waßt gleich, wat dāt heß, māt dem ändern lacht se kēn der Möberān und sōt: „Awer der äs hīch fātt! Jr huet en sächer änj māt Kufekuz gefittert.“



„Cha wot sül, mät Kuferez! e äs dich äen äfm Hof eram getändaert; duor slejen dich fralich vill Kejtscher, och vum drēschen, och vum de Schwenjen.“

„Na hat er vill ze drieſchen heier?“

„Nā, mer hätten dich ewennich; der Hiul hät bā'm roujdsche Barich, wa mir dich ſprēchen, iwerdriun, mer hätten dich enweſel Faedercher; ellin ſuir da vill Meller.“

„Wo ſe grēß ſen, wārd er komm vill Hālf hun; Ir Honn wird dich ſchār ſchneiden hälſen.“

„Cha, hie ſchnejd — vum Bruid. Nā, ech warden ſchaer giu ſellen.“

„Worām bleiwt er net nōch ewennich?“

„Dehīm warde ſe och äf mich wuerden. Ech wānjtschen aſer Fraila Brejt vill Glāf och Sejen af dem noie Wiech; et wid es hārt ſenj, wo mer et nemmi alle Sājndich än de Kirich ſae kun, und wā beried wor't mät äll'n de Lejden! Guſtochen net ſchroe Se, et wid dich och diu en Kirich ſenj, end dī dertan, dī et hae äs! äwer äs ſolt De net vergeſſen. Nā Gott erhōlt de Fra Motter mät Gefājnd — ech dunken, ich kū wārlich nemmi drānken.“

„Et äs doch hiſch, wā de Lejt Undil nin un aſer Frād“, ſot de Motter, wā de Röberān gegānge wōr.

„Det Ställchen äs vōl Hīnegedār, und de Mālsch wiß ich nemmi wuer mer ſe ſchidde ſellen. Hānzi ſō dem Diſken, et ſül den Kofeſch afbājnden und än't angderſcht Ställtchen dān.“ Dī drafft ſich nor ſchniel zer Dir

oußen, net dat de Spiren senjer Motter dennich nōch  
än de Sänn kēmen, hās dā wōr e änj nor af ennem  
Fosß geständen.

„Herein!“

„Der Frā Motter'n geon Dōch, wa stihst' Befānjden?“

„Mer liewen, wā gih't dir Gevadder?“

„Dch mir liewen dich; ech wānjtschen vill Glāf  
zeo desem Jhremiul, en bidden de Frā Motter sīl es  
māt esem Geschinē net verschāzen, en klī Giuw, en  
gruiß Frānjdscheft.“

„Na tā hueft de Muerleff gesāhn Gevadder! wat  
fir'n dāke Batterklōß tā hā brāngst; huet Jr dennich  
esi vill Mältch?“

„Ech hāt dich uch mī bruaicht, awer wie hāt un  
e senjet enzt geduaicht? Et äs es ewennich geneklich kunn,  
mer hunn den Härre Breschem och näkest än de Gāß  
sae kunn. Dennich hiā siut och glat, wuer jōlt te māt  
dem fizke Gebroißel? ellin neo wot kanjd ich?“

„Et äs jo genach Gevadder, awer sāj' nōch ewennich,  
dränk ous!“

„Selfgott, det Brejtpuer jōl long liewen; nā Gott  
erhōlt de Frā Motter.“

„Gott erhält dich uch, mer bedanken es hijsch, be-  
greß mer den Gevatter!“

„Ech dunken, ich wält net anjderliussen.“

„Motter, Motter, de Purjchen säzen zwō Dammē māt  
Wāspelzen fir't Dīr af, joi esi hī, ich kā komm ase sāhn.“

„Dann meß et wirklich hī jen,“ söt det Gusti lachän und nām en än Arsel. Der Alin mächt sich des genstich Stämmung gleich ze Nagen und bāt et, et sil em schniel nōch en Schmäß drehn, bevīr et ewēch zich.

„Na gihet et, gihet et?“ Der Bueter stānd än der Dir und säch ewennich za.

„Bueter, kamm säch nor, wā der Strāzel afgihet,“ söt det Gusti stülz.

„Tatechterännēn dī äs hīch! et wid dich en Brōcht wārdēn. Bonni fit der Rudolf?“

„Dī fit nor geriecht zem Bolsterōwend; des Wēdcher hu mir scheinēt Grīßet vīr.“

„Ach ech mächen äst, er sellt nor sähn, wo er't erōt, menjē Hals,“ söt der Hanzī und nāhm schniel de Kapp uef; et wōr häßlich dā vīr dem Bueter än der Stuw afzēhālden. —

Allest wōr hīch gerōden, de Torten, de gefāldän Hānklich, de Gāß hīch geplakt, de Stuw versorcht, na kängden de Gießt kunn. İn der grīßer Stuw ästen sich de Wēdcher nōch ist är „Schälmerāen“ durch; glat hīrt em int gānz schmārzerāffen sänjen: „Welche sterben, wenn sie lieben.“

„Se kunn, se kunn“, stermt der Hanzī erān und rānt de knāānnen Mra fast ām. „De Stāder kunn, Bueter, Motter, se kunn!“ De Stāmm iwerschlach sich em schār.

„Mji se hunn de Brāf dennich bekunn, na wā mich dei frāt!“ söt de Motter und schmīß schniel de garstige Schurz ewēch, und gengen na alle de Giesten entkēn.

Et äs doch gat, wonn em Fränjd huet; wunnt em uch färr vunenänder, verdilt vum Vienen, nō alle Sejten, wonn ta de Fränjd brocht, se kun, ja et zā er Frād, ja et zā em Lid. Huet em uch munchmol alt äst gehuet mätenänder, det Blät sprächt: Verzäh, te huest jo sonst nemeften; — und em verzäht. Wo se na eji frädich zesumme stohn, sejt tā ent un, dat se eji läng getrānt wōren! Dāt äs halt in Gefännung, nor wā in hīsch Famīli, dā uch hejt zesumme kām, ām net e Rānjd ze verläsen, sangdern durch āt de Famīli ze erwejern. Et wōr e feierlich Ujebläck, wā na alle Giest ku wōren, wā se allen de Hānd drakten und Gläck wānjtschten; de Ujen stānden em Jedem vōll Trehnen.

„Gh meß mich doch ist bā dem geschejten Korrespondenzblät ufrojen, wohār det Wirt Hochzet fit;“ jōt det Lotti und wascht sich de Ujen; „ōf et en Zeit äs, wō em ānj hellt, oder wō em vergnācht uch lastich äs, wō et hī zagiht. Za wat äs uch nor des vill Nāhrung? Em tritt sich doch nor af de Feß — mēr donn wiß em kōmm, worām em schrāt.“

„E fit, e fit,“ trompēt der Hanzi, diem et ānhemlich worde wōr und dī ous Verliejenthit ānj un de Fenster schlach; na Gustel von Blasewitz, na fānjst tā denj Dach sächer net, nimm menj — wō äs det Gusti?“ Uwer det Gusti hat en det irscht gesāhn, do kāme se schīn de Träp eraf; et säch em ān dā hīsch blō Ujen und hī halt et fiest un der Hānd — e huet et uch se Vieve läng net frāgelossen.

„Na kit je nemmi, dröt na af“, söt der Bueter kēn de Motter; sagt sich bā de Giest und beriete sich iwer allerhānd; iwer de lichte Wiech, wā em na doch en gāt Stroß bā kēnt; em kēnt jo nemmi fueren, em wēr bāld na nor nōch af de Post ugewisen, wonn em āst vunenānder hīre wīl.

Det Feßen wōr sihr gāt; de Mēdcher fengen schīn un, sich ze verfārwen, der Polsterōwend feng na un. Wat dā alles affāhrden! Der Nira gelang glānzend, figuer en Zehr drach e ān, awer nor vun emestem, die bā jeder Gesiegenhit schri, dāt hat net vill ze sōn. De Glānzpunkt wōr awer doch e siwend Beld: De Mātwirkānen sājen alle af en hīschen, gāldānen Stārn und schlajen verwangdert de Hānjd zesummen. Wat wōr det? „Na rōt ewennich, dinkt nō, net nit et eji leicht!“ ermontert det Lotti.

„Ich wīß et“ söt det Gusti und wod rīt.

„Sō mer't uch,“ bāt der ānihrgezich Bredjem; et söt em't ān't Zhr — e gāldān Wedderschenj vun diem Stārn geng iwer je Gesicht, wā hat hī et uch nor net gleich erōde kennen!

„Sterntaler!“ rāt de Motter.

„Awer Mamm, wo senn de ‚Taler?‘“ lacht der Bueter.

„Dā wōre jo uch eruefgefallen,“ mīnt de Motter schniel gesāßt.

„D Stern, Dstern ās et, e Rēthjel māt offenbor

sühr desem Sämn; — wō äs verihrt Broktpuer sich zem irstemöl säch,“ erklert det Lotti.

„Dstern,“ söt det Gušti ganz hemmlich, et wör em, wā wom et wedder dä irscht Bältcher rich, dä hī em gegin hat vum Rēch am Guerten.

„Ganzi, wat polterischt tā dō eiselet erām?“ fröcht de Motter.

„Warm, warm,“ jubelt der Klin und macht nōch en greßern Skandal iwen, mätten af dem Däsch.

„Mächst tā um Änjd enzt de Rebus?“

„Na cha,“ söt e stülz, „säht er’t net?“

„Tischchen deck dich!“

„Näi!“

„Kumpelstilzchen“ näft det Lotti.

„Näi, vill deser!“

„Polter —“

„Schwech Gušti, ech wäll et sōn,“ kriisch der Ganzi — „et äs — Polterabend.“

„Na wā eji?“

„Na humm ich net gepoltert?“

„Ei mī wā genach.“

„Na alsi — Polter aben, aben auf dem Tisch.“

„Det wör doch det heischt, det ousdrafvöllst,“ söt de Motter, wā se sich vum Lachen erhilt haden. „Awer na ir Härzen, et äs spēt und moren äs en griß Däch, dō broche mer de Kriest. Schlöft uch gāt.“

Em hat schin ousgeloft an de Hochzeitkirch; de Feier-  
legeten an der Stuw woren iweren, em sul na gohn; noch  
nor bedanken sul sich det Guusti ba senjen Aldern, fir alles  
gadet, dat sa un am gedon hadden.

Noch nor bedanken!

Guusti, derza langt uch de ganz Liewen net. —

Der Bueter trat se.

„Simon Johanna, hast du mich lieb?“

Do wor e wedder, die griß Harr, die in Harr, diem et na  
jo sul, dat at dejen, senje Bredjem, na uch a senj Harz afge-  
nun had, fir anjden; en na verlosse wil a Grad uch Lid. —

„So vertraue auf mich.“

U senjer Sejt wil at ohne Furcht dem Liewen entke gohn,  
dat uch arnst wed sen und net nor irscht Balscher brecht.

„So führe ich dich.“

U senjer Hand wil at gohn, de ganze Lanke Liewens-  
wiech, mer wuer hi at fahre wil; hi, di na a senjem  
Harze wunnt; at hat en garn, at vertrat em, dann et  
waßt, an fahrt jo uch de Law, at waßt u wiem senjer  
Hand se allebid gengen, dann Gott as jo de Law.

Et wor en lastich Hochzeitgesellschaft ba der Tofel;  
iwennun saß det Broctpuer und leß sich urieden.

Wa det Lotti de irscht Zehr bemarkt, mint et: „Gott  
sa Dank, de Feß se sacher angder dem Dajch.“ Awer det  
Krepchen word em doch dak am en Zejt; en franjdert Kusin  
as hald doch anj nor en franjdert Kusin, da gewaß nemi  
vill drun docht, wa se zesummen de Starn ugeschwarmt

hadden; na hat sich det Gufi senjen gät eruegeschwärmt und na jül et ellin sich den Hals verdinen? Dät wör doch zem hinwården.

„Ganji kam ustißen!“

„Was wir lieben,“ müt di ganz ärnsthaf.

„Aha de nå Gißel!“

„Awer Lotti, ich hän doch niche kånjd mī.“

„Na nei, nei; awer säch det Särwēt äs der frå worden, aben am Hals!“

„Mutter, det Lotti sekirt mich änj!“

„Na schwach Ganzichen, kamm mer stißen nöch ist zer Verfihnung un; was wir —“

„Se fu mät dem Rōken,“ krißch der Klün.

Zer Dir erän kåmen änj zwie ze zwie de jang Fråen, ganz schin ugedōn, sängen det Rōkelid; de zwō federichten hadden en Rōken, mät em hīschen Zōken, un diem hengen Spålen, helzerå Liefel, Muttschen, gebate Pelsen, Äpel und vill Flietschen.

Se sängen wå der Fursch det Mēdchen gesåhn, wå et em gefallen, wå e åm et fråt; derbå triede se alt vīr, wå wo se jō wīlen, mät ånnen wēr et jo uch eji gewieft. Na hu se alles gesungen und gesöt: Fren Jhmūn sellt er låwen, de Fursche losse gohn: de Broft huet de Rōken, bedånkt sich, de Fråen drånken und gohn dervun. Na kun de Mēd mät dem Rōken; et äs det sålw Lid, awer et klånjt ganz ånderisch, vill fråscher; så, mät årem lånken Zōp uch hållen Åjen, wat wåffe så bum Årnst des Liewens;



ſä hun net de Gedänken, wä villicht munchin jang Frä hat: wä wör et doch andersch, wä em dir de Röke bröcht. Det Mäddchen dinkt än de Zäkonit, villicht äs em uch ſchin emer begent, di et hält wäll „laew uch wiert.“

„Zoi wat Rutschen, na ſpile mer Nobel 21.“

„Na net dat te! Dä nit ſich det Guſti jo mät.“

„Doß nor Hanzi“ trüſt en det Lotti, „det Guſti git der en Räte vum Röken.“

„Na ſpöt nor, tā hueft uch nöch nichen Röken.“

Dät word emer! —

Et wör un der gänzer Töfel alles Frihlegel, awer et fehlt doch allen äjt, et wör de Tant, dä alle eſi gärn zem Bill ärer Wäz mächten, ous diem ſä ſich awer näſt mächt; ſe leß ſich net, gleich hat em et zeräk und der Ugreifer moßt ſich änj nöch en beſangdern „Schläjer“ äm Hänjdergrangd hält, ſonjt bliw e eländ än der Schlamaffel.

„Wo mer nor wäſten, wat mät er wör!“

„Et äs er iſach ze kälde gewießt; kränk äs ſe net, ſonjt häd ſe en Boden geſchact.“

„Wä lid di et es äm ſe; bäs än't Frähjohr ſäh mer ſe nemmi, de Wiech wärde jo na grangdlis und mät dem Schreiwem wid et uch näſtmi ſen, dänn det Hülz äs na alles gefahrt.“

„Bueter, ſpill es af dem Fortepiano den Hopänen, ech ſäl dem Lotti zijen, dat ich en dennich kån.“

„Awer Hanzi, te ſprängſt jo iſt zevill! mer kun net än Taft!“

„Loß nor, na sprängen ich zwiemöl wenijer, dom  
hieft et sich af.“ — — — — —

\* \* \*

De Hochzet wör iweru, der Wuejen ständ gepakt  
uch ugeßpount am Höf, de jang Lejt jülen ewēch. Et wör  
en schwēr Uewjchid.

„Ja häst hä doch änj derhīm, mēr zäht ir na än  
ir tjan Hīmet;“ jöt der Bueter.

„Mutter.“ —

„Joi Guſti net zech ewēch,“ jchrī der Hanzī, dī nor  
enzt na märkt, wat geſchäh jül; „ich wäl mer de Feß änj  
uendrejen — und de Schopplad — joi Guſti bleif hä.“

Awer der Wuejen fahr zem Dīr oußen, na wör e  
ſchīn af der Bräk; „Guſti!“ hīrt et ſenjen klenne Bräder  
rojen. Zem irſtemöl jül ät na äntjern:

„Simon Johanna, haſt du mich lieb?“

\* \* \*

„Triß, Triß!“

„Wot tſchuäff?“

„Triß hīrſte net? Triß!“

„Wot tſchuäff?“

„Bäſte dō? Wat dīſte?“

„Ich ſchließe Fädern.“

„Ja? Na t'äs gāt.“

De ält Frä Farrerän vu Fielden ſäch rötliß än  
de Bejdung; enzt, um hälllächten Däch Fädern ſchleffen,  
wō de Lejt net waſten wuer ſe greiße jülen; awer wat

kangd sä em änj fir'n Arbet gin än ärer klenner Wirt-  
scheft; äm Sommer schäkt se et Kimm klouwen, awer  
engzt, — nei et geng nemmi.

„Trißē — Triß!“

„Wot tichuäff?“

„Trißē, Triß!“

„Wot tichuäff?“

„Gång nemm dern Triethä und gruef e Streiffen ze  
den Arbejen.“

„Chä, chä!“

„Et äs net ze fräh und wo se glat gefräse sīlen,  
dunn säße mer ändern! ech kån dich nemmi esi säße sähn.“  
De Frä Farrerän sazt sich wedder af äre Lihnstahl; et  
wod wedder ställ wä intern; de Sann schinn esi wuerm  
erän, wä kangd er de Brill ulūfen? Se kangd wejter  
liesen, awer et kām er net, se hat esi e licht Gefähl,  
et wör er af ist, wä wonn se sich esi insēm sähl, und se  
wör doch dāt gewunnt, länk Johr! jenjt er är Mån ge-  
storwe wör. Doch net änj ellin, wä oft wör det Gusti —  
do wör det licht Gefähl wedder, et gāf er irenklich en  
Stäch änt Härz, wat kangd et jen? Wä oft kån int i  
Wirt un ält Geschichten erännern, dä em döcht, se wēren  
lānghär vergiesen.

„Gh meß sähn, of det Triß sich tummelt, dat et  
hejt de Arbeß“ —

De Arbeß, dāt wör det Wirt! Se säch sich wedder  
stohu māt dem Säkeltschen än der Hānd und den Riß-

kniecht fröjen; „Guet Jr mer net uch en Bräf oder en Botſcheft bröcht?“ Die hat er awer näſt mi bröcht, und ſä waßt doch, et wër na de Hochzet vum Guſti; je waßt na uch, dat em ſä net ägeladen häd. Et wör net hīſch vun die Lejden!

Se wören zwör net eſi noh Fränjd, awer wä gät wöre je änj mätenänder, und dat det Guſti net u je gedöcht hat! Awer ſä, de ält Frä Farrerän, hat jo ſälweſt geſöt, nor klīn ſīle je et machen; villedt hät em donn äm ſä nöch ärmī roſe meſſen; cha eſi wird et gewieſt ſen, em terf ſich nor net gleich alleß ze Härzen nin — — awer et det er wiſ, em rēchent māt är nō'm Grād der Fränjdſchejt und net nō der Lāw, dā ſä eſi vill Johr verbanden hat. Nāi, ſä wül doch net zornich ſen; det Guſti kanged ſchīn ohne je ſen, et hat et gezīcht; awer dem Hanzi — de Brill lei wedder un, dem Hanzi wül je doch, wonn e af der hiher Schīl wër, zem Chriſtdäch, Numensdäch uch ſonſtijen Feiertājen „gratulieren“, mēr wër glat ä jēdem Mēnet enner; und — und dem Guſti wül je de Schlāffel vun ärer gebloonder Wieſchtrunn, än dier Dāſchzech hīſch geſälde läch, gin, und den Äldern vun de Kānjden wül je ſōn: „nāi, ech bān net ewennich gekrinkt,“ und derbā ſchepelden er de Zehren.

„Ich bi, Frä Muetter, wiu ſen de Arbes?“

„Dō hē je, än der Kummer äm Säkeltchen!“

„Ich fanjde je niet!“

„Dā wirjt uch ākejt ājt fānjden!“ De Frā Farrerān stānd af und sājch nō; „na hā se se.“

„Chā wāhrlich!“

„Bānjd af, tummel dich, et ās bāld Dwend!“

„Et ās verkniedert, dāt dich — aha — wuet ās ha, ich dānk — Frā Muetter e Braef!“ De Frā Farrerān word rīt uch blaß. „E Brāf? gāf hier! Wo ās menj Brill, schniel menj Brill, ich hat se doch hā; na se sōn ich nāstmī! ich lās doch enzt dermāt; Triß wiech dich dennich ijt! sāj angder dem Stahl — na — ām Schāpp hun ich se uch net, wō ām Glend kā se — ech verlieje se doch sonst nākest — wat lachst te?“

„De Frā Muetter heot se āf'm Stiern.“

„Well ich se nor hun.“ Se sājß wedder ām Lihnstahl, de Sann schinn eji wuerm erān und de Brill — dat jā — se lej wedder un.

S., am 2. Nov. 1885.

Meyne liebe Friedrike!

Mit Freuden ergreife ich die Feder um dir zu Wiße zu thun, daß wir bis über die Ohren in der Arbeit seyn. Du weißt, daß unsre Auguste den 7. d. M. heyrathen soll und so bitten wir dich, auch zu diesem Freudenfeste zu kommen. Meyn Hartorius ist mit der Predigt beschäftigt, sonstn würde er dir schreiben; aber ich kann nicht mehr warten, sonstn verpasse ich diese gute Gelegenheit. Sie haben keine Wiveln. Also auß Wiedersehn und bringe deyn Baumstrizelholz mit.

Deyne

Maria Susanna.

### Liebe Tante!

Damit du ganz sicher kommst, schreibe auch ich dir; ich bin jetzt ein wenig die Hauptperson und da muß man mir folgen. Aber ich weiß, du kommst auch gerne, denn du weißt wie lieb wir dich Alle hier haben, die du uns fast wie eine Mutter immer warst.

Hä wör dem Gusti en Trän af't Papeier gefallen, ei et wören zwō — doch net, det wör en fräsch.

Bitte komme ganz bestimmt, damit du auch siehst, ob ich „kritisch“ in meiner Wahl war. Ich schließe; Mutter kommt mit dem tropfenden Siegelack.

Deine Auguste.

„Triß kamm schniel erän, loß de Arbes, et äs jo doch ze zej dich, se gefräsen doch nor; luf schniel ze menjem Fahrman, wil e mich net schniel kēn Suelbich fähren; awer luf änj sprankes.“ De Frä Farrerän les änj än der Stuw eräm und sakt sich de Sachen zesammen; det Brillenfutteral hält se fiesjt än der Händ.

„Det sen dich dä gät Lejt wät Brüd! Wä kängd ich nor dinken, se kēnde mich vergießen; wä gät äs et, dat ich en ewennich verzäht hat, wä meßt ich mich na fir mir schummen; — wō äs mer na me grō Dach? Und det Gusti, det gät, wonn et wäßt! — awer ich hun et doch änj än der iwerster Schopplad; ich gin em uch menj blō gemölt Scheiwen, dä em esi gät gefallen — sil ich net desen Nömättäch draß gestieße sen? et zuch mer ewennich trotz der Sann; — und de Schwur auf dem Rütli, dat se uch en hisch Beld hun; na hä bäst

te, ich wiß dich, ech verläsen — wat äs dat, det Triß fit wä mät em Fäder Hä; dä gät Lejt! wat wärde se gedöcht hun? ech zähn na nor schniel und klären alles af. Ei wärllich et äs e Wuejen! De Suelbijer Farrschen, menj gät Lejt! Wö äs menj Brill?“ — — De Frä Farrerän geng schniel äre Lejden entfen, vör Fräd fänd se sich uch det Wirt net.

„Dat äs hñich,“ söt se ändlich, „na scheen, scheen, und uch det jang Puer; wä mich dat frät, ech bä guer net gekrinkt“. —

„Aweriwir wat dänn?“ fröcht der Här Farr gänz verwangdert. De Frisktant lacht, mät dem Lachen hälf se sich nöch ous jeder Berliejenhüt; se märkt dat se de veräld Uried gehälde hat.

„Na wä äs et der, häste gesangd, woräm kämste net? mer hun es ejselt Sorje gemacht.“ Se säßen na schin an der Stuw. De Frisktant erzählt de gänz Geschicht, se kangden alle net ze Gät fun.

„Und kangste wirklich glüwen, mer werden dech net rojen?“

„Ech waßt dich, er silt en klein Hochzet mächen, awer glüwt mir, et äs gät, dat et sich esi afgekfert huet. Ech, — ech häd et doch änj gesäld.“ Det Gusti kām erun und dēt er den Arm am den Hals, et word af ist ställ, en Anjel fluch durch de Stuw, e gät Anjel.

„Frisktant, selle mer net „Die Wacht am Rhein“ sängen?“ fröcht der Hanzi, die natirlich am Scherigeltchen mät wör fun.

„Ei ja“ lacht de Tant, dat wör är Lästengslied, mät diem em se änj afzuch. Alle lachten, na wör alles wedder gät.

„Awer Ganzichen, die Däsch stiht af schwache Deßen, woräm schlißte eji draß? U Christes, te wirßt jo net ase freche wällen?“

„E wäll der wörjchenjlich je Rebus zijen,“ lacht de Motter. „Na loß Ganzi mer erzielen er schin alles; gäng tā als e griß Gang und jäch nō, jen de Rueß gāt verjorcht.“

„Wä liewen des jaug Lejt?“ frōcht de Tant hemmlich am Verträn de Motter.

„Se meße jo gāt liewen“ äntfert dä gläcklich, „wat dinkst tā, jä kun enzt um Jsterdach die järe Wiedh hīmen, Bälcher jāken.“

„Ich bi Frā Muetter, der Simmebatjchu sot, e kanjd de Frā Muetter net schuäffen, e joil än de Stadt am Sölz fuir de Gewaltwer; joil e der Frā Muetter näjt mātbroujen?“

„Än de Stadt?“ Alle sprängen wā elektrifiziert än de Lejt, eji en gāt Geliejenhīt! jāßen awer bejchämt wedder nedder.

„Na Mamm“ lacht der Vueter „wällt te net der Schwējerän en puer Lāsen schāken, ech hun glat eji en nidich ämtlich Kuränd, dä kēnst te ännestēchen.“

De Motter stānd af, en hiß Entschlueßenhīt licht ous ären Ujen.

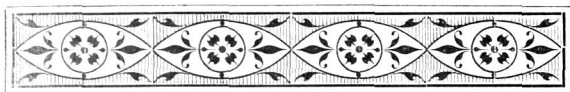
„Gāw mer ewennich denj Bujelar.“ Der Vueter lacht nemmi.

„Net grāl“ sot de Motter. „Nemm des Krezer Trizken, luf zem Fahrman und sō, ich leß en bidden, e sil mer ous der Grißtrafik zwō Bräimarken mātbrāujen.“









## P ä r l i.

Zwerm Guerten lät der Sanneschenj.

Et äs Nömättäch. Net e Blietche rirt sich. En Bå sommt ställ vîr sech — na schwecht se uch — se äs bā er Blomm ukun.

Dertishār ous dem Bäsch rest e Bijel; — e bekit nich en Antfert.

Et äs wā an em verzüwerde Schluß, dāt de Samm māt gäldännen Armen ämschleßt.

Und doch äs et net e Schluß, — nor en ält Farreschguerten.

Nor.

Angder dem Seßappelbüm, am Schäden, sägen zwie kki Mēdcher und māche Käten; de Feß klangeln eruef an de Furr. Uch sä schwejen. Uwer ä grißer Hast reißt dāt in de giele Girkelblommen de Hīfder uef; det ānder rāht de Stängel un de Käten und stächt se donn ānenānder.

Vun Zeit ze Zeit läfe se sich verstihlen un de Fānjern — öf se nōch ānj efi garz sen vun dem weiße Saft. —

Cha, nōch ānj.

Et sen de zwō hieft Fränjdānnen vun der Wält. Wīde se se af den Nummen Maria gedūft, int awer hīft em Maio, well et det Gerjemaio, und gent Maritzi, well et det Farreschmaritzi ās. Anzetrānnlich se se, nōch ān der Schil Nōberānnen, īft īwen, īft angden, wā et glat fit. Mākest āft int en Appel, ohne dat gent de Grōtz befit; — jo net ānj gānz, — awer halt doch dervun. In Hārz uch in Sil, aldiſt nor in Hot, woun e enem ān dem grīße Guerten glat īrest hē bliwen ās. Wo se nor kenne, vertouſche se ār Sachen. Am Frāhjohr un der Kirchmouer, wō em det Sproßle bekunn esi gāt gleich hānjder sich befit, spilt det Maritzi ānj nor māt des Maio ſenjer Pīlan ous weißeſem Hōr, dā diem ārār Nīkulitze gedreht huet, wierend det Maio hānjder des Maritzi ſenjem dāke Gummipīla līft, dī trag ſenjer nōbler Ueſtammung ous der Stadt ānj bās uewen ān de dāſt Muer ſprānjt.

De Rāten ās ſerchterlich lānt worden. An der Furr lān de ueſgeplakt giel Blommenhīder gānz wielch, — e Sannetrohl spilt draſ, — willicht glat dī, dī se hejt morjen afblāhn gemacht huet.

„Ma wid awer doch genach ſen,“ ſōt det Maritzi und hieft de Rāten ān de Lāft; „mir en Girkel, dir emnen, und mir de Buirteſlietſchen; tā brochſt nechen, angder dem Schlūjer ſejt em se dennich net.“

„Nā, te werſcht!“ Det Maio ās ānzefriden.

„Wo se longen, kāſt te der dich uch ār nin; enzt

kenne mer nichenmī māchen, et wid soust ze lānzem. Vās mer nōch den Dāsch dāken und alles richten.“

„De Kātz fē mer driu nor af der lēgt. Kāmm!“

De Medcher gohn geschieftich uewenzā, ān det Hous —; en Nūd vun der Girkelblommekāten schlāpt hānjder en.

Dāt jāl hejt e grīß Fāst wārdē. Det schūweiß Kāzken, māt de blōen Njen uch der rīsejarwer Nues, des Maritzi senj villgelājt, gāldā Kāzken, dāt et alt hemmlicherweiß des Dwest ā senjem Spentchen hālt, und womm det Maruze māt dem geserchte lānke Bießem erā kām und angder de Kāsten uch Bāter māt der frānjdlīchen Affordrung: kāzafāre! erāmjāre — alle Dīdesāngst ousstānd — alsi dāt jūl hejt vīr aller Wālt, dā sich dervīr intressirt, den Nummen Pārli bekun.

Und zwōr net nor esi!

Um wat sājē de zwō Mariaen um Sauttich ānj af der Zelterstaffel vīrn ām Ghīr — dā wāssen na ouswennich wā dāt gih, māt Buirteslietfichen, Dūfbitt, Prādijer und — wat se awer net ous der Kirich wāssen — māt Kāimeß.

Dānn dāt ās jo doch de Hītsfāch.

Bill Hītzebreche mācht se net.

Bum giestrije Bāten sen — mārkwirdijerweiß — zwie Stāfeltcher Malai iwridh bliwen; dā sen zwōr hās hejt ewennich gedrecht, awer dā kām em na prōchtvōl af vill Dīl zeschnējden, mēr weseļ Gēvāterslējt em drō rose wīl.

Wenj äs uch genach. Se hu sich awer uch gāt Mäh gegin, bäs je dä vill Rosinnen durch det Dullzadderchen durchgedraft hun — genachmöls äs et än Ärmel geflueßen! Awer net nor der Ärmel, uch det Schirzken fân dervun erzielen. Wat de Motter derzā jöt — mēr det Marizi behift: et wör! — gehirt net hier. Genach — e griß Kälkwasserfließchen wör mät rīdem Wenj gefällt.

Der Mättelpunkt uch Stülz der Kläimeß äs awer doch der gedinnst Äjresch.

Alle drā, — der klī Gusti natīrlīch uch — je je mät ärem Krezer vum Bueter am Gewälj am rihrijen Zimmet gewießt — je wällen nīchen geschinkten ous dem Speiskasten; — jā drōn alle Kōsten. Den Zaker ni je nōch un.

Der Äjresch huet sich en Well gedinnst; zwōr net änj āgestirt, dānn alle Äjebläk läßt sich det Porzelānscheifken draf — de Motter huet ous gānz bestānde Grānjden nor e gestirptet gegin — awer na wid e doch jen.

„Aut mer firen!“

Et wird ousgemācht: in Äjreschkeit uch Sāft, wat änt Viefeltchen gūt — der Sāft gält net als efi kostber. Natīrlīch trāt em sich jo, awer wā leicht fân em fehlen — wā e uch efi zekōcht äs — läwer paßt em af.

Dem Gusti wid fälweßt gegin; — wat verstīt efi e Klānjd.

„Nōch ist!“ mīnt e gānz vergnācht.

„Bot donn.“ Det Maio schäppt en dervun; — hī hāt ijentlich glat net mätkire selln.

Awer geröden äs der Ujreisch, und färtich uch; na nor än en Scheiß oußgelädicht zem Kählen — je wid schär vól!

Und na nöch iricht det Fentchen zem Krazen!

Se dile sich chraßtlich, int befit det Fentchen uch Liefelstchen, awer de Gusti als Mätkrazer, gent de Zimmetstängen — än de Kiren kã sich munchäst verkröchen hun.

Wat doch esi en Kaimoß ze dā git! Wās na uch nor dī Dōsch gedäkt äs! Umeränk kunn Döfeseheiven, em kã sich esi mīmōls bedānen und et sejt uch fenjer ouß. Det klin Pälilbēcherchen wid gewieschen — māt enem äs genach.

Fehlt nöch äst? Nāi. De Sachen zem Seßen ku gleich än de Mättelt gedōn; wonn em drō färtich ugedōn äs, kån em nemmi esefelt erämfitjsheln.

Wā hīsch dāt doch oußsejt — und esefelt gedimnt Ujreisch!

Awer na schniel unt Undān.

„Wiu äs de Kätz?“

Det Maio äs än det vernästichst. Un det Dūfkäujd huert äm nidijen nemejt mī gedōcht — und dāt gehirt jo ijentlich uch derzā.

„Piffu — pß, pß!“

„Pärli! Piffupiß!“

Riche Pärli. Ujnde Sturm rennt de gānz Gesellschaft durch de Guerten und mächt esi en Lärm, dat det Kätzken, dāt soust af det iricht Rosen gleich kām, sich esi erfert

und mät em Satz af en Hontertstrock sprängt und sich dohör durch en Rätz än de Schejer zwänjt.

Na äs det Glend färtich.

„Pissu, pissuchen!“

„Pß, pß!“

Alles ämjonst.

Det Marizi huet en Idee. Et bränjt e Scheiften mät Wasser und — em sil dinken et wër völ Mältsch — düt et e Stäfeltschen weiß Papeier ännen. Awer mër wä se sich bemähñ, de Fänjer änt Scheiften taufen und drö dru lutschen und mër wat fir gättschmackä Gesichter se derzä mächen, det Pärli let sich net esi leicht bedräjen; gänz vergnächt stächt et senj rüsefarw Nues zer Scheire-rätz erous.

„Ich krecken äft Feoder en huilen et!“ Slink äs det Maio angder dem Dillen än de Schejer gekröchen — wī wid nöch ejselst Duir äsmächen — krupeft hortich afen; et kennt dese Wiech vom Näter säken, und huet det Rätzken äm Schurz, ih dät sich uch nor erfere kät.

Na hälft awer nästmī, et meß zer chräftlicher Duf.

Bäs et awer derzä kit — bäs sich de Gewäterslejt fangtich undän, wid et zer greßter Sächerhīt angderu Hiedr gestöchen und det ält Birel dervir geställt; de Motter wid et jo net gleich bemärken, dat wierend dem Däjen uch Zaddern e Riif uefgesprangen äs.

Det Marizi hat Riecht, angder dem Schlüjer sejt em de Buirteslietschen ous Girkelblommen net vill, se



mächen uch en ze dät Hift, läwer nit em e rit Schneegeldach värfach zesummen ämt Hift — dät licht drō kōmm — und de Hlietschen bänjd em nor händen un de Schurzbind un, wī sejt dät — det Schlüjer längt bäs draß.

Und wat fir e Schlüjer! Wä nå! Em sil net dinken, dat ous der älder, gränlicher Walltunik esefelt erous kēm. Und et bleift uch nöch genach, dat em det Düsänjd äfatjche kån.

Det Maio äs färtich.

Det Mariği äm Buirten ous schwarzem Zakerpapeier, mät de länken Kätemaschen und mät dem Girkel sejt uch net licht ous. De Motter meß mät Schirzen hierhålden; den dankelsblöen, gewirkten benägt et als Mänkel und un em hällen brächt et det Vahken än und dit en äm — wonn et net en länke Reddel huet, esi mēr nor en länke Schurz.

Dus diem, dat der lichtmellich griß Bräder, der Karl, jöt, „de Biesper äs lenker wä de Kirich“, mächt sich det Mariği näst, mī mächen em de Trager Sorjen, dä glat ze länf angderm Schurz erousklangeln.

„Möch en Knodden drän.“ Dät hālt wirklich.

Ändlich äs alles parat.

Ma stāllt sich det Maio vīr den Hīerd.

„Wann erius de Kāß!“

Net ohne ärnstliche Wedderständ wid det Pärli erousgedāsen und na ohne Erbarmen gesātscht — detirscht än e sießt Dächeltchen — donn det dullän driß — nemöl mät den Jhren kån et gāt wakeln.

Der Karl huet nō villem Bidden det Prädijeramt iwerun: „e wäll de Känjden de Spaß net verdän,“ wä e söt, awer int huet e zer Bedänjung gemächt, dat e net mätkäimeje meß und nor de grīße Plaid hichstens nöch de Stüsbrill nit; zā er greßerer Verställung let e sich net eruef. De Känjd je mät allem zejriden, besangders mät dem net mätkäimeje wällen.

Angder dem Seßappelbūm stiht de Dūsbit: en helzrē Stahl, draß en Wieschichässel mät em weißen Dach driß und än dier e Bēcher mät Wasser — ganz hach.

De Kirich awer äs wangderhīch. Vun alle Zejten dränjt der Sannechenj ännen; und frät em sich än der Kirich, wonn em ducht Fenster e Stäfeltchen blō Himmel jāh kån — hä huet em de gānzen Himmel als Kirichendäch. Und ämeränk de Bim, dat jen de Mouern; frällich, et je Lücken dran, awer dat dit näst; hier terf e jeder erän, dien et zecht; än dejer Kirich äs nichen Glawensangderschid.

Ajm Gläter, af den hechsten Gītchern, jāgen de Bijel und jāngen det allerhecht Kirichelid wat et git: Lobe den Herrn. Se nin ānder Wirter derzā, als äm Salmebach stohn — den Mänjtichen klänje je fremd, awer ājer Hārrgott verstiht je.

De klün Dūsgeältschejt kån awer uch hīch jāngen. Hältt uch sä sich net stränj un det kirchlich, det Lidchen: „Goldue Abendsonne“, gesange vun de Känjden mät dien feierlich, ārnste Gefichtern und dien hälle Stämme, klänjt efi fromm,

esj rîn, dat der Motter, dä mät dem Vueter net fährhäär zäsihn, de Zehren än de Uje fun.

Nöch nor de liechte Wärschen, donn fit de ijentlich Düf.

Det Maio äs net gänz bä der Sach. Schi sänt intern äs et ewennich arahich worden. Der kfi Gufi äs nemmi zem Birichenj fun, sänt e ous dem Düszach am senjen Hot än de Stuw ämgedreht wör. Wat sil e esj läng dertän dän?

Et räkt den Hals ewennich — em kån hähär durch det öjä Fenster häs än de Stuw sähn.

Pleklich dit et en Kräsch.

„Der Gufi äs iweru Kräsch!“ Bergießen äs Kirch uch Düf. — Alles stirzt ä wälder Haft newen — ze rätten, wat nöch ze rätten äs; esiguer der Karl mächt wejt Schrätt.

Bäm Lüfen äs dem Kähten af des Maio senjem Arm der Dull ewennich eruef gerutscht — det Maio tritt draf und sturkelt; glat fit et bäm Wasserichaff verbä; äm et sil schnieler vürwärts fun, stoppt et det Pärli af den Schaffdäkel und rennt ännen.

Dö stiht der uerem Sänder. Glat schibt e en grifsen Feßliessel völ Kräsch — awer detmöl de Kejder ägezählt — schif änt Mell ännen; änderich wäll et net gohn.

De Empörung äs grifß; det Gericht giht iwer en lues; irstens terf e na net mätkäimejen — zwietens —

„Na ir huet et gemächt — ir huet et gemächt“, fit der Karl dertoußhär erän, „det Pärli äs änt Schaff gefallen.“

De Känjd stirzen oußen. Dō lāt det uerem Pärli am Gräs, nōch änj am Schleier ägewäfelt — ganz ställ.

Äs dāt e Fommer. Dāt innich, weiß Käzken. Des uerme Marizi se ganz Körper scheddert.

„Pärli! Pärli! Pärli!“

De Motter kun ous dem Guerten eruef.

„Am Gotteswällen, wat äs geschäh?“

„Pärli! Pärli!“

Der kfi Guſti faßt sich um irſten.

„De Pälli äs klapilt.“

„Und nor tā häst Schuld, tā uch det Maio. Pärli, Pärli!“ Det Marizi kã sich net fassen.

„Ech hun't dich — net — gare ge—diu—u—un!“  
hakest det Maio; — det Marizi nit et schraän un der Händ  
— et wiß et jo! — dō stoht de zwō klein Fränjdämen  
än ärem irſte Schmärz.

„Ir uerem Känjd!“

Det Käzken dreht det Hüt.

„Et äs nōch Riewen än em, fäch et bewiecht sich.“

De Motter let et schniel änneschaffen und un em roppeſchen.

De Känjd bleiwen dertous.

Do knã se — nōch änj am Buirten uch Schlüjer —  
ouswennich und dräken de Jhren un de Käz.

„Hil!“ macht der Guſti und hält sich den Bichfänjer  
vürt Näsken.

Wirklich hirt em dertän det Käzken miauen.

Se reißen de Dir af. Bir em Scheiffen, nōch ewennich hommlān, stit det Pārli und lāft Māltch.

Wōren de Kānjd intern bir Sommer oußer sich — de Frād mācht se stamm. Stāll, māt eruefheānnen Armen stoh se ām et āmerānk.

Na bākt sich det Marigi und strecht em iwert Hiftchen.

Uch der Guſti bākt sich.

„Sīl et net ewennich Njresch wāllen — et ās nōch,“  
peſpert e.

Dāt klānjt de Kānjden eſi kōmesch, dat se uſen ze lachen.

Und na ās det Eis gebrōchen, det Pārli ās wedder liewendich!

Quikſhend renne se drāmōl ān der Stuw erām, hāppen af ennem Foß — der dāt Guſti kān dāt net eſi gāt, dī knatſcht māt de Fāngern — und kenne dem Pārli net genach verſāchern, dat se e wirklich nemmi dūſe wīlen.

„Gohſt na ān de Guerten, — lot det Pārli, et ās nōch ewennich tāmmlich.“

Det Maio mācht de Birſchlāch, wēre se ſchin ugedōn, kēnde se mēr nor des Marigi ſenj Dōkān dīſen — se hāden dā eſiwāſi longhār nemmi gedūſt.

Zā dem ās et awer hejt doch ze ſpēt — awer morren drō gānz beſtāmmt.

Und na ſpille se Fēes ām dā vill Bīm āmerānk ām ālde Guerten — ān āren glānzānen Njen ſpājelt sich de Dwendſamm.



## Der Chräftmān.

Et äs ſchär zāgeſchemmert. Durch det Grīßtunwe-  
fenſter kām em de Bīm ām Guerten kōmm mī angderſchiden.

Et äs jo awer uch alleſt int — äs et der Pucß-  
appelbūm oder nor e gewehulich Peſebimchen — af alle  
bāden lāt der Schnī. E lāt ām gānze Guerten, af'm  
Rēch dertous — iwerem Bāſch — alles nor Schnī.

Und nōch ānj ſchnāt et.

Aſer Hārrgott ſprīt e grīß, weiß Dach iwer des  
Zerd — et äs det weiß Dach af'm Zelter um Dwend-  
mohl. Nor e rīn Hārz terf dner unne gohn. Nor e rīn  
Hārz äs des hellich Zejt wiert.

Morren äs Chräftdach.

Et äs ſtāl ān der Stuw. Af'm Divan ām Ač ſāzt  
det Grētchen. Af ſenjem Schiß māt dem Hīt lāt ſe klī  
Brāderchen. E ſchleſt.

Dāt wōr en hart Nōmättāch. Det gānz Johr hu ſe  
af de Chräftmān gewuert — ſchīn ām Sommer ſenje ſe  
um Zeddel un; Dāch ziele ſe ſchī ſānjt dem Frāhjohr —  
awer eſi ſchwēr wā hejt äs et en nā mī worden.

Der Wirmättäch mät der wuermer Hänflich uch den zebrochäne Bakerakartchern — dä brocht em doch net — geng nōch iwer, awer na äs et nemmi zem oushalden.

Na äs uch nōch der Karl — der grīß Student — ichi lānghār dertā hām Bueter — e sil en Affatz machen. Se hadden sich esi af en gefrāt — gieſtern fēn Dwend wōr e ukun. Det Schippel Hör lāt em nōch änj än der Stern und de Studentekapp am Nacken.

„Hueſt te net gefrēren? Te häſt än deſem eiſje Wadder villicht doch läwer net fu ſellen“, ſpricht de Motter und roppeſcht em de Hänjd.

E lēchelt nor. De Hänjd zāhn en ännen, e ſil en den Zeddel korrijiren und der Hanzi wäll wāſſen, of ſtark licht Wiedh wēr, und glat am Bāſch und weſel Stangden em hās hier broch und mächt derbā e jhr gehemneßwōl Geſicht. Der Karl äntfert alles zer Befridenhit — e mächt, wā wonn e guer näſt märk.

Dāt wōr awer alles gieſtern — und na hejt ſāgt e dertān.

Det Grētchen af'm Divan ſtrecht ſich iwer de Ujen. Wā huet et det gānz Johr wuerde kennen — und der in Romättäch äs esi lānk. Und na nōch hās morre frāh! Hier fit der Chraſtmān nor um Morjen — hās e um Dwend hā dä vill Stādder Hänjd giht, brocht et Zeit.

Der Schāden än der Stuw wird änj greßer, iwer der Uhr fān em de Wartburch nemmi erkennen.

Et ſchlit ſāf. Der Hanzi erwacht driſ.

„Häi Grätchen“, fēt e dō wedder un, wō e intern  
afgehört hat — „sil der Chrästmän än desēn dāke Schnī  
kun? Na häi?“

„Am de Schnī kit e schin — awer wat fōt de Motter?“

„Wat?“

„Te wīßt et gāt. Em meßt de Sachen vun ze Johr  
alle nōch hun — und —“

„Na ech hu menj!“

„Se se nōch gānz?“ — Nichen Antfert.

„Und meßt det gānz Johr esi sen, wā wonn int  
der Chrästmän sech — fōt de Motter.“

„Wōrst tā ānj esi?“ pēspert der Hanzi.

Det Grätchen wäll schin māt dem Hīst näcken —  
norist kit em wā en Stāch de Jaus vun nēlich än de  
Sānn — wā et de Hīntchbrīststäckelcher det irscht allebid  
gruet gebāssen hat und nor drō dem Hanzi gerofen hat.

„Hanzi“ fēt et un und erwāscht en un der Hānd —  
e huet drā Nutschen drān.

„Nemm Grätchen, et sen denj, vun der Mīna, ech  
sül der se gin, ich hat mirschenjt vergießen, oder wōrst  
te net hä“, e drāckt det Mell un des Grätchen senj Jhr·

„Ech — wül se — ießen.“

Der lieht Dājeschemmer lāt af den Hīfbern der Kānjd.

Der Hanzi hieft sich.

„Sōt de Motter net nōch āst? Wīßt te, wonn em  
ānj sāke geng, dī der Chrästmän näst verstōchen hāt, und  
wonn em en ānj säh wīl, und“ —



„Ei ja, awer net riet esi hart, dāt äs jo det ärjft.  
Wi de Chräftmån iſt ſejt — hä die kit e nemmi.“

„Nemmi, nemmi?!“

„Näi! Mir häden näſt mī, af wat mer es frå  
kēnden, mer werden näkeſt mī Mērchebäjer befun, uch wō  
mer griß ſen net — uch nichen mī Chräftbūm.“

„Uch nichen mī Chräftbūm?!“

„Et! net kreijch eſi! Säch dō!“

Der Hanzī ſejt māt weiden Ūjen aſt Fenſter. Dertous  
ſchōkelt ſich af'm Eſtchen vum wälde Wenj e kfi Wijeltchen.

„Det Chräftwijeltchen!“

„Schwech, et liſt enzt den Zeddel!“

Der Hanzī ſtappt ſich Ūjen uch Zhren zā — nor  
aſt Mell vergäſt e.

„Sīl et de Beitiſch, māt dier em uch flite kån, ueſlieje  
kennen? Et liſt ſächer nor de Rapp, dä de Motter ſōt, ich  
ſil mer ſe wänjtſchen, uch ze Johr wōr et eſi; ech hat jo de  
Schäl da uch nor mätgewänjtſcht und bekām en. Grētchen,  
hueſt te mēr nor geſchriwen, ſe ſil ohne Zhrwatschel ſen?“

Det Grētchen ſäht wā ohne Ödem. Wonn et det  
Mērchebach bekēm! Und na kån et uch ſälweſt lieſen!

Ān der Stuw äs et gānz dankel worden.

Det Chräftwijeltchen äs ewēch geſlujen — der Schnī  
vum Nēſtchen lāt alles hänedden af dem Fenſterbriet.

Durch de Dirrätz ſchemmert et häll. De Mēd bränjt  
e Lächſt erān und dīt et af den Däſch — Lamp dīt em  
net hä de Känjd. Nor der Ūmkrīs äs belicht — än de

Wänkeln bleift et dankel. Zwen um Gebinn zedert der Lächtschenj änj eräm — der Hanzi bleift vun enner Seit än de Flomm, det Grötchen vu genner.

„Wat fäl ich?!“ Der Hanzi äs ganz verdrifßlich.

„Kamm mer spillen des Doktor Eijenbart.“

„Cha donn plätßcht te mich wedder efi än de Hänjd.“

„Wsi wat? Kapinkel, kriech in Winkel wällt te uch net — te grälßt halt.“

„A net äm dät, ich dinken nor, te fänjst mich net. Kamm mer sähn, äs der Karl mät dem Alfaz net färtich?“

„Anne gohn? Wat fällt der än, der Bueter lirt doch Brädich?“

„Donn woräm äs der Karl dertän? Mer goh jo nor hemmlich und rofen de Karl erous, kamm, mäch tä af, ech längen net.“

Det Grötchen let sich berieden und mäch de Dir af. Hänjder senjem Käken stiht der Hanzi. De griß Lamp brät. Um Däsch stiht der Karl und tästert un em kleinen Heisken, dät e vür sich af em Briet huet. Än der gänzen Stuf recht et nö Damm. Des Grötchen jenj Äjen wärden änj greffer — et äs ganz blaß. Det alles douert nor en Sekund — der Bueter sejt se — mät zwün Schrätten äs e bä en. E äs sihr zornich.

„Wonn ir efi soltcht, wid der Chrästmän net kun.“

De Hänjd se wedder häous — de Grötchen äs en ändert worden. Et stächt em äft äm Halz — än der Braß, et fän schär net edmen. Der Hanzi schrät.

„Ech wör nemmol dertän, tā ständst jo vīr mer. Wonn der Chrästmän net fit, wäll ich uch net hīren, wā em vum Turre sänjt — näi! — ech lān nedder. Uch tā Grētchen?“

Uch det Grētchen — et wäll nästmī, nästmī jāhn. Hastich nit et de gestrācht Dāf vu senjem Spentchen ewēch. Awer det Redderlān ās net esi leicht; je hu sich en bestāmmt Formel gemācht, ān dier je sich vum Alle veruef- schiden — und mēr wā der Dāch geschlueffen huet — gāt oder licht — et fit jo munchmōl āst vīr — jā hālden dru sieft.

„Schlōft gāt Alle! Wākt mich morre frāh af! — Schlōf gāt Grīßo! — Schlōf gāt Bueter! — Schlōf gāt Motter! — Schlōf gāt Karl! — Schlōft gāt Alle.“

Stirt je emmest māt er Frōch oder māt em Wirt, esi geng det gānz vu vīren wedder un.

Uch hejt fē je un: „Schlōft gāt Alle, wākt mich morre frāh“ — weiter ku je net, der Bueter fit erous.

„Wat ās māt ich — wāllt er net hīren, wā em vum Turre sänjt! Stohjt nor af — und nemmi schrāt, ech wäll māt dem Chrästmän rieden. En āndermōl mejt er bießer foljen — wāllt er?“

Der Hānzi ās ān er Minut fārtich und sprānjt erām und fā sich vīr Frād komm fassen. Det Grētchen dīt sich uch un — awer āt sprānjt net erām.

Em fet un ze logden.

Et hīßt, ān der Chrästnōcht kēnden de Klōke rieden.

Se kennen uch.

Se rieden en Spröch, wä der Danner, dī durch de Wülken zecht: „Mänjtsch, wīßt tā, wat morren äs? Und nōch änj käft tā net verzähñ? Denj Hätz äs nōch änj hart — härter uch kälder wä det Eis dertous — dänn dāt zegiht, wonn det Frähjohr fit und ous senjen Tröpen wueßen de blō Bältcher — tā awer leßt de Chrästdäch — det Frähjohr der Mänjtschhit — wedder iwre gohn und denj Hätz bleift hart — und tā ellin?“

Se rieden en Spröch, wä det Frähjohrsvijeltchen, dāt äm Schnī vīr dem Fenster sänjt: „Tā wilt, se sīlen hejt Alle äm dich sen, dä te gärn hueßt? De wilt se un der Händ nin und en sōn, dat tā se vill läwer hueßt, als se sich dinken kennen, dat tā nor äm sä uch fīr sä siewst? Se wäßen et — se hu jo uch Chrästdäch — är Gedänken sen hejt änj bä dir.

Woräm schräst te? Hast te ißt emmesten, dies senjen schniele Schrätt te nemmi hīre wirst — diem te de Händ nemmi strichele käft?

Et äs Chrästdäch — fähltst te hejt uch um stärksten, wä rech te ißt wörst, und wä uerem te na bājt — esi fält te glat hejt wäßen, dat et ißt en Chrästdäch git, wō te se Alle wedder äm dich hueßt. Nemmi schrä.“

De Dannebīm äm Gärtchen stohn ställ dō än der klörer Wänjternöcht. Hemmlich rīfelt de Brannequäll uewenzā.

Et huet afgehört ze schnän. Det weiß Dach lät iwer der gänzer Jerd.

Um Hemmel awer äs e griß, glänzä Stärn afgegängen.

— — — — —

Det Grätchen kån net äschlöfen. Ställ lät et dö mät zāgemächten Ūjen. Et äs em eßi schwör äm Hift uch af der Braßt — wä dā, wä et fränk wör.

Säl et af de Bueter rieden? Die hirt et änj. — Uch en ändermöl, wonn et eßi dankel än der Stuw wör und et em ruß, jöt e drö nor: grälst te ewennich? Drö grält et gledh nemmi, et dreht sich nor af gen Sejt — oder hat et uch zā dem nemmöl Bejt — und wör ägeschlöfen.

Cha en ändermöl!

Et kån näst mī dinken — äm Hift uch än den Jhren fet et em un änj ärjer ze soußen. Et mächt de Ūjen af — se gewunne sich un det Dankel — et kån det Fenster gāt angderschiden — bald uch de wälde Wenj dervir — und na sejt et uch den Zeddel, die un der Bluesicheiß pift und dien det Chrästwijeltchen hejt geliesen hat.

Det Chrästwijeltchen — — — — —

Det Grätchen dräkt det Gesicht än de Pill, net dat der Bueter hirt, wä et schrät. —

Et äs noch dankel än der Stuw — eßi hieft der Ganzl det Hift äm Spentchen.

„Bueter, sejt te nöch net nö?“

„Näi, schlöf nöch ewennich, et äs nöch ze fräh.“

En Birtelstangd vergiht.

„Bueter, mir schenjt, ech hiren äst än der Rip! —

Dät äs sächer der Chrästmän!“

„Glat äm dat messe mer ewennich rahich jen. Net wohr?“

„Cha.“

Wedder en Viertelstangd.

„Vueter, et wid Däch!“

Na hält nästmi. Der Vueter meß oußen nöfah gohn. De Motter äs schin intern afgestanden und huet iveräl Fejer mache lossen; se fit bä de Känjd und strecht en det verstruwelt Hör ous dem Gesicht.

„Motter, jō, wat dinkst te — jil e fun?“ Der Hanzi äs e grißer Afriejung.

Der Vueter fit erän.

„Jr Känjd stoht af — der Chrästmän äs fun!“

Wom det Undän nor alle Morjen efi schniel geng! Der Hanzi huet nor Zeit ze frōjen, of der Karl uch färtich wēr. Uch die äs färtich und jōt, e hät net schlōse kennen, ä gemer Stuw wēren änj Nutichen eräm gescheppest. Der Hanzi säzt nor.

Än der Kuchel brät de Lamp — se gohn dō durch — uch durch en dankel Stuw — na stoh se vīr der Dir än de Äkstuw. Durch det Schläffellōch schemmert et häll. De Dir geht af.

Cha, der Chrästmän äs fun, tragt Schni uch Geberch — e äs fun. Und wat e Alles brōcht huet!

Der Hanzi fā vīr villem Sähn net zā sich fun — die hīch Chrästbūm — māt die vīlle Lächtern — und net int, wā det änder. Awer irscht wat angder dem Chrästbūm äs!

„Grätchen — kamm jäch!“

Det Grätchen kit neher. Et äs ganz blaß und senj Hänjd sen eiskält.

Et sejt en Heisken, ganz ous Kachen, de Laßen ämeränk sen alles Biersehtenzakerstängen und af em Dammeneßtchen länjst dem Houß säht en weiß Zakerdeisken — det Mäerchen vum Hansl uch Gredl.

„Grätchen — ich bidden dich — de Rip äs en Zakerflirchen — net woher Motter, af den drätten Chrästbäch terfe mer un dier ufën? und de Kisleng sen alles Bobonz — huejt te gesähn Karl?“

Der Karl strecht em iwer det Hör.

„Gefällt et der, Hansi?“

Det Grätchen sejt mät em schäe Bläck af senje grüße Bräder. Et sejt senj grüß brong Üje glänzen — häller schär wä der Chrästbüm.

Zwer wat frät sich der Karl esi? E huet jo senj Sachen nöch nemmöl gesähn? E stiht änj bäm Hansi.

Än der klēner Sil wird et ahist häll — et äs — ohne dat et et wiß — hänjder det grüß Gehemnes des Chrästentums fun — de Üjen senjes Bräders hun em't verröden.

E güt hä en und zecht en um Ärmel uewenzā.

„Wällt te — iwert Johr hälsen ich der uch — ich wiß wat sich der Hansi ze gennem Chrästbäch wänjtliche wäll — nor net dat e äst märkt! Uwer uch dem Bueter äst, uch der Motter!“

Der Chräftmån wird nemmi fun Grëtchen — well e näfestmī vun der ewëch giht.

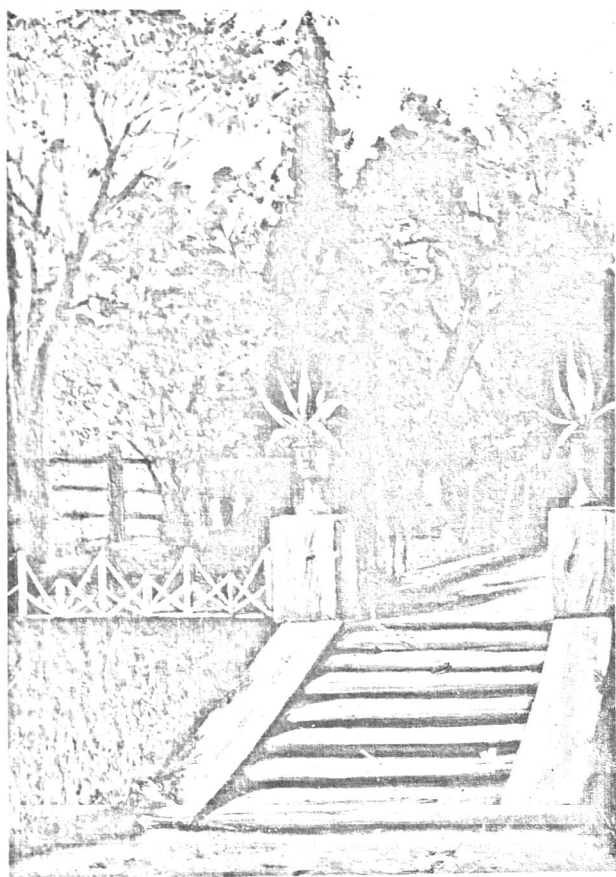
De Lächtcher se schīn def eruefgebrät. — Der Hånzi wiß na net, sāl e mät der nāer Peitsch läwer flüren oder plättschen. E giht änj äm det Rachenheiskan ämeränk, af dem Hift de nå Klapp — richtig mät Zhrwatscheln — awer se sen zem afeknifeln.

Det Grëtchen stiht um Fenster und bejejt sich äm gröen Däjeslächt se Mërchebach. Af der Pappel stiht mät gäldäne Bachstuewen: Es war einmal.

---









## H i m w i h.

Det Dirchen äs zāgefällen.

Te terfst et nemmi asmächen.

Nor äunesähu wilt te gärn nöch ist?

Nor ist nöch?

Ramm -- iwen um Bodenzong äs en klī Väck,  
durch dä käft te schär de ganze Guerten iwerfähu — vum  
Plätken iwen, wō änj de irsicht Leljen blähden, bäs def  
dertnedden den älden Appelbūm vīr dem grīße Fenster.

Wißt te, det grīß Fenster.

Käft te gāt fähu?

Väck dich ewennich.

Oder wällt te läwer knän?

-----  
-----  
Alsi na äs et drun.

Det Grētchen — iwen äm Guerten af em Stimpel —  
sejt māt grīßen Ujen äm sich.

Zem irsichtemöl šal et ellin derhümhär ewöch.

Se Kusinchen, det Hedwig, hat schī lānghär änj

gedangen, em sil em senj gāt Fräundän mēr nor af en puer Däch iwern zā ännen lossen. Ändlich hadden de Äldern et erlūst.

Sejt na se se zem Besäck eris kuu, der Dunkel, de Tant uch det Hedwig und nin det Grētche māt.

Wör dat en Afriejung!

De zwie Mēdchen hoppten änj än der länker Furr eräm und beriete sich, wat se drō alles silen. Der klein Hanzi geng māt em länke Gesicht änj hänjder en.

„Na wuert nor“, jöt det Grētchen, „wonn ta grīß bāst, wid em schin uch dech äladen. Wat dinkst te — enzet kēntz te jo glat net — te kast dich jo nemmel ell n wieschen.“

„Na dech kemmt uch änj de Motter!“ brommt der Hanzi.

„Se fēt mer jo nor den Zöp un — ja si gāt, änj ech flichte mer det Bandel än. Und drō iwerhīst hän ech na grīß — uch der ält Marx hīst mich änj Freila. Joi, joi ellin ew ch fueren!“

Det Grētchen äs gānz ouš dem Heisten.

„Und dīt et der net ewennich lid?“

„Awer Hanzi net ried eji kändesich — et sen en puer Däch — af genne Mōntich äs Konfistorium, donn hīlt mich der Bueter uef. Awer ech blif mēr uch e gānz Mēnet“.

Der Hanzi sach et nor vun der Sejt un.

Angder Frän uch Appelleßen uch Nichten wör et ändlich Romättäch worden. Und na sen Alle iwern äm Rondell bām Däch.

Det Grötchen wör plötzlich nödinklich worden. Et hat sich derwu gemacht und säht na insen af senjem Stimpel.

„Hejt äs Sanktich — morre Möntich — und drö nöch en gånz Wöch“.

Et zecht schwör um Ödem.

En gånz Wöch!

Wä kangd ät ijentlich uch ewöch — wī sīl na dāt vill der Motter hälfen? zem Bāspäll — cha wat nor — alsi zem Bāspäll Pittersejtch erā bränjen, drö Dāschdäcken — zwör Dāschdäcken, dāt wör esi en Sach — gewehlich däckt emest ändert und de Pittersejtch brocht em ijentlich uch änj māt gemmem Gränzech erān — awer et wör doch vill ze dān — et kām em nor net gleich än de Sann.

En gånz Wöch.

Det Grötchen wid änj nödinklicher.

Dertij um grīßen Dāsch äs de Jaus am bieste Gång.

Esi en Jaus iwen am Guerten äs zwör fir de Motter net esi äst Leichtet wā et oussejt, wonn em drö vergnācht derbā säht, awer se huet är Duech de Schrätt net gezält und sprächt änj, esi en Speisjaal hät uch der Kīser net.

Und se huet Niecht.

Wenichstens esi hīsch belicht net.

Det irst zīcht de Sann wat se kām.

Se iversejitt de gånze Guerte māt gäldännem Lācht — den älden Appelbām, de wälde Wenj um grīße Fenster, det kīn Tausendjshūchen am Grās.

Iwer gemätlichem Nieden huet em munchmöf Fahrman  
uch Himenzähn vergießen — und et äs schär dankel worden.

Drö äs iwer dem äldē Farrhous mät dem späzen  
Däch der Mön afgängē.

Wie efi en Dwend erliest huet, wid en net vergießen.

Befangders wonn e nöch än die Johren äs, wö  
det Liewen nöch än efi züwerhafsten Glänz vîr ennem lät,  
wä enzet der Guerten, wö em iwer en Stäreschnupp  
oußer sich gerēt und glüwig af det Gläck wuert, dāt je  
verhîßen huet und dāt morre schîn fit — wö morre net,  
drö iwermorren awer gānz bestämmt.

Und de jang Sil drimt mät öfānnen Ūjen än de  
mönbeschinān, lächt Wält oußen, dem Gläck entkēn —  
dem anermießlichen — anändliche Gläck — und hîß Ūjen  
foljen dem Mön, die iwen um Hemmel ställ senje Wiech gih̄t.

Awer uch de Ūlden vergießen en net.

Sä glüwen un nichemi Stārnschnuppen, jā hoffen  
af nichemi stermešch Gläck — det rahig, mäld Lächt des  
Mōnes glecht dem Friden ärer Sil; rahig dinke je un  
de Zeit, wö et nöch hîß wör — wö sich de Arm ous-  
strākten — und wö det Hārz ställ wül stohn vîr wäldem  
Wih̄ — awer na äs Friden und rahig Ūjen foljen dem  
Mön, die iwen um Hemmel ställ senje Wiech gih̄t.

Enzt na äs awer vum Mōnschenj nöch lāng nichen  
Nied — de Sann scheinjt nöch gānz vergnücht — glāt  
dānzt e Sannestrohl dem Hānzi af senjem dācken Batter-  
brüd, dāt e sich bekun huet.

„E äs awer net gånz zefridden.“

Net nor well e nichen Hıntch draß huet — de Motter hat em et äm Gespräch ze schmiel gesälzen — et schmactt em äm't Grätchen net.

„E düt se Stäck nedder, zwängt sich zer Bänk oußen und giht iweren hä de Stimpel.“

„E zappt sich verliejen um Särvötchen.“

„Rißt te net jausen? Ich lossen dich af menje Platz längst det Hedwig.“

Det Grätchen sejt en verwandert un — esiaßt äs em vun Hanzi nemmi begent.

„Wat fällt der än?!“

Des Hanzi senj wäch Stämmung äs verflujen.

„Na ich söt jo nor esi — ich sähn gät — te grälßt ellin ewäch ze zähn!“

„Ech grälen?!“

Det Grätchen fit aßit wedder zä sich.

„Ech zähn jo zem Hedwig!“

„Na mēr uch. Awer zech nor zech, morren jelle mer Hä fähren, drö kun ich af dem Fäder erän.“

„Cha wonn em dich let.“

„Na cha donn.“ Der Hanzi äs sich net gånz sächer.

„Mir schäckt de Motter awer morren, wonn de Kircheväter äm Dillen af de Muert kun, e Paket, u mech adressirt und zäpertschirt — net woher Motter? — iweräl alles nor Sijellak und ech ellin terf et aßmächen, et äs nor menj Nummen draß. Und dran äs menj nä Klid — et äs

net glat färtich, soust werd ich et hejt mätin; wißt te, dat huet de Reddel uch det Leisten ganz, ganz extra, nemmi nor ugeneht, wä bä de klenne Käinjden und alles meß em extra än de Kasten hēn — net wohr Motter? Und uch den näe Schurz, dien em swen upēle meß, nemmi nor zem ämestēchen und“ —

Dem Grētchen gihet schär der Ödem ous.

„Na cha, awer wat hält der der Schurz — er kennt nemōl än de Guerten, dī äs änj zägeschlueffen und hä mēr wejel Schäppel ich af ist ieße wil!“

„Do jen awer uch Aprikosen.“

„Läwer zwīn Schäppel wä nichen Aprikosen“ mīnt der Hauzi.

„Awer det Hedwig kån doch aspärren — wä riedit te — net wohr Hedwig?“

Dat näkt nor dertihär vum Däsch, rieden kån et net, et huet det Mell vōl Appelfuchen.

„Und wat mer alles spille sellen! Der Gränz, awer do sprächt em ins Paradies — und der Bueter sōt, e gēw mer e Siejerchen, māt dem kent ich machen wat ich wil. Ech wiß ichi wat. Det irsicht kijen ich mer kün Pärken zā em Känjeltchen — än de Mätelst dān ich mer en Guldpärl, — cha, und donn kijen ich mer uch en rit Siif, — je sejt ous wä en Achen, äs awer nichen — und et äs en hißch Beld drai gepiekt.“

„Māt dier terst te dich doch net wieichen. Läwer kif ich mer drō Gāndelnzaker. Und drō dat elend Känjeltchen!



Det Ruesßhör zerreißt jo gleich, donn huest te näst. Ech awer fueren af dem Häfäder — te fällt et jähn — gleich fröjen ich de Bueter.“

Der Hanzi kån awer net gāt ukun, de Giest sen afge-  
ständen — et fit un't Himefueren.

Det Grätchen list ä grißer Afriejung mät dem Hedwig  
uewen — na äs et wirklich drum.

„Und net wohr Motter, te mächst mer bäs morren  
det Klid färtich und schäkst et mät dem älde Marz —  
awer uch en Bräf und angde schreißt te, es grüßt dich  
deine treue Mutter — eji wä dem Karl än de Stadt — und  
ich bidden dich, nor net neh mer det Leifken un de Reddel  
un — ech grälen halt — te vergäßt.“

„A ech well net vergießen — ech wiß jo, dat tā  
na e griß Mäddchen häst. Awer wällt uch tā net vergießen,  
wat ich der gesöt hun? Änj asmärtsjem uch gefällich sen;  
wonn der Dunkel oder de Taut äst wällen — gleich spränjen  
und änjde gāt folgen.“

„Na ech dinken, dat messe mer asem Grätchen net  
nöch jön — wat münst te — Grätchen?“

Der Bueter hieft em mät der Händ det Gesicht afenzā  
und sejt em än de Äjen.

Det Grätchen näkt nor mät dem Hift — der Hals äs  
em ajißt wä zägeschnärt.

Wat na fit wiß et nemmi — et äs em alles wä  
äm Niewel — et fählt nor, dat em emest en Dächeltchen  
afdit und det Gummi vum Hot angder det Känn schibt

und dat et emest un der Hånd nit und mät em de Träpen uewegiht. Wä am Riewel hirt et det Dir afgohu, de klemmen Gangd, de Strag, billän un de Ruesen afesprännen und na fuere je — durch de Gemün oußen — angder dem Wänjert ämnen, durch de Nöbergemün mät dier länker Gaß uch de weiße Stuwen — änjde ferder derhämhar — änjde ferder.

Na fuere je schün um Hirin aßen.

Der Wueje gihet hemmlich — em kün alles göt länjst der Ströß erkennen. Hä wöre je nēlich mät dem Vueter ze Doh afegegangen. Se hadden de Schrätt gezakt — vun ennem Schöderhüfen bäs zem ändern — det iricht hat ät esellen grifß Schrätt gemacht wä der Vueter und drō bäs ze gemnem Hüfen der Vueter esellen klemmen wä ät — schär nōch ist eseselt wören erous fun — und af ist wöre je üwen gemiecht und et wör guer net ewennich mäd — mēr wör et da glat hifß. Und angderwiechs — hä glat hä — un desem Kirefeld — hadde je dier rider Jonisten geflowwt und der Vueter hat geset, dä hät der Grifßvueter änj esi gorn gehuet. Se hadden awer net alle neigeräffen — nor e klī Streifßen — dat uch är bliwen wo je wedder kēmen. Und na wör et fun — awer de rit Jonisten bliwen un Kirefeld und det Grēchen moßt verbā fueren — änjde ferder derhämhar — änjde ferder.

„Det wid hīch wärden“ jēt de Taut hemmlich kün den Dunkel, „det känd huet es jo enzt schün Hīmwiß — Hedwig esi ried doch äst mät em!“

„Ech riede jo, awer et äntfert mer net — et sejt änj aſ de Sejt.“ Det Hedwig äs verzweiwelt — e nit sich en näen Mäſ.

„Grätchen, käſt tã Par oder Impar ſpillen? Net? — Dãt äs eſi laſtich und guer net ſchwër; — det Spãll äs eſi: wonn em et erët, beſit em et, wonn em et net erët beſit em et net und fët noch iſt un, verſtiht te? nãi? — na ech zÿjen der ſchÿn — und mër mät wat kãn em ſpillen — mät Stÿnchern oder Fuſſojen oder Haſſelnutſchen — wat wÿlt te läwer? — Na ſãch Motter et ried nãſt! Sãch Grätchen, do ſejt em ſchÿn de Lãchter — na je mer gleich dõ — drõ gin ich der menj Dõfen, uch dã, dã det Mell aſmãche kãn — frãſt te dich?“

Det Grätchen ſcheddelst det Hÿft.

„Na loß nor bãs morren, drõ frãt et ſich ſchÿn,“ ſõt de Taut „et äs enzt ewennich verſchloſen. — Na ſãht — mer je ſchÿn hä!“

Det Dÿr äs öfen, der Wuejen hält bÿr de ſtenrãnner Trãp mät dem Eiſegelãnder.

Em hieſt de Kãnjd uewen.

Der Kiewel wãll nõch änj net wechen.

E lãt dem Grätchen aſ'm Hÿft uch aſ der Braſt, dat et komm ëdmen kãn.

„Kut ir Kãnjd, dat er äſt ieht — wãllt te net Grätchen — uch tã net Hedwig? Aſi drõ õnt Bãt mõt ech — morren äs alles gãt — ſãht nor wã er ſpille ſellst.“

Det Grätchen lãt ãm Bãtchen. Senj Õjen ſen zã

und de Händ fiejt geschlueffen — awer iwer se Gesicht rännt et änj hīßer — et schrät bätter Zehren.

Wä jät et schlöfen — et huet dem Vueter uch der Motter net „Schlöf gät“ gesöt und se jen eji färr — genzt dem Hīrīn und bā dem Wānjert ämnen — än diem grīßen Hous, mät dem spāßen Däch. An der Stuw mät dem grīße Fenster brät enzt jächer nōch de Lamp und scheinjt bās än de Guerten ännen, dat det Wejdegeländer af dem Rūnchen wā bejchnät oussejt und der ält Appelbūm uch — und än der Stuw gihjt der Vueter af uch ues — bā em lādige Wätchen verbā — hejt wid e na net dru stohn bleiwen — und bām Spentchen vum Hanzī. Die schlejt bās enzt — hejt mojt e na det Lidchen eji jänjen, dat se vum Vueter gefirt hadden und dat se des Dwest änj zem allerliekste Schlaß jängen. Oder jil e doch net? E kangd et net eji gät ufēn und der Schnerkel bā „tausend Sternelein“ wül em uch net änj gelänjen. Der Hanzī äs jo halt nōch gor klīn — und det Lidchen äs doch eji leicht — wā fet et nor un?

Kommt die stille Nacht gegangen  
 Schlafen Erd' und Blumen ein, —  
 Aber an dem Himmel prangen  
 Tausend Sternelein — Sternelein. — —

Det Grätchen äs ägeschlöfen.

En Anjel huet em de Händ af de Steren gelöcht — de Zehre se gedrecht — det klīn, wīch Hārz äs rahijer — det klīn Hārz — än dat der iricht Tröpen vun diem grīßen, hīße Wih gefallen äs, dat nor de Hīmet hīle kån.

De Hîmet.

Und et drîmt vun em Streißten rîder Jonisten und  
der Stuw mât dem grîße Fenster. — — — —

Am hâlde Morjelâcht sejt alles ânderisch uus.

Et âs doch gât eji ze Gast ze jen; glat wâ e Grîfjet wid  
em geihrt.

Mât Semmel zem Kaffee sît et un — und et âs  
nemöl Sanktich — und em jeden en gânzten.

Awer dât âs nôch det Klenust.

Frâlich — eji en Frânjdân fânjd em uch nemi, wâ  
det Hedwig. Allest schlâpt et erbâ, wat et sich nor dînke  
kân — nor am senjem klenne Gast en Frâd ze mâchen.  
Det Kli Bijeleijen, an dât em wirklich Kihlen dâ kân —  
e Gewâlf mât vîlle Schopplâdchern, af dienen „Gewürz-  
nelken“ uch „Weißer Pfeffer“ stihrt; drö en Jwen, an  
dien am Feijer mâche kân, die awer eji ferchterlich rûcht,  
dat e jâlsjt dem Grêtchen ze Jhren net an der Stuw  
bleiwen terf. Eji guer senje greßte Stûlz — de grîß  
Dôf, dâ jonst anj an em Dull an der Schopplad lât —  
brânjt et hier und sejt gedâldich zâ, wâ det Grêtchen je  
zwinzichmöl an der Minut det Mell affpârrten dit —  
nor wâ et er Chokoladewasser ânnen treppe wâll —  
zechrt et je ewêch — se wil na schlöfen.

Drö râkt sich det Hedwig e Binkeltchen un de Dir  
und lânt de Guerteschlâffel eruef und je gohu mât em  
Keriken am dâck Belsen — Billiardkugeln hîft em se hâ.

Et âs en hîsch — vîrnehm ugelôcht Guerten.

Zwen vun der Terrasse, mät Wejmerengeländer ämeränt, un dier ešejst Wejmeren hēn, dat en vernaštijer Mänjtich wä der Hauzi et verstiht, woräm der Schläffel müst un der Dir hēt — alsi dohär sejt em durch en briden Wänjert uewen und des dertnedden zwätschen jangen, friestijen Tpesbimen, ält, mächtich Bim, dä än ärem Schäden vill Geschlächter dejes älden, jagejschen Patrizierhouses gefäht hun.

Und färr dertishär greffen de Geberch.

De Geberch, mät ärem gehemmeswölen Züwer — dī det Mänjtichkänjd ous dem dankeln, önjen Tuel affenzecht zer rinen, lächten Hih — wö Terdelid uch Zerdewih ues fallen — wö de Samn gäldämmer schenjt — wö de Blommen um iwije Schnū bläht.

Awer dem Grätchen ös dāt allestünt.

De Wejmern se jo nöch net reif und de Aprikosen se schin iweru und de Spätpelsen derhīm jen vill bießer wä des dāck Blöen, vun dien em nor vun Störn ellin det Mell vöf huet.

Et säht sich af det Tröpchen und let det Hift hēn.

Dem Hedwig wid et bäng.

„Kamm Grätchen — na spille mer iwen öm Hof „Zus Paradies“ — et jen do esellen brüt Stin, dö tritt em schär näkest af de Gränz und et jen esellen leicht Gesätz — em meß se nor hālden wonn em glat wāll, und iwer Äck terf em uch ouße schäppen, kamm nor — de Guerte kenne mer uch öfe lossen.“

Awer uch dāt hāft nāst.

Trourich stiht det kli Mēdchen mätten am Paradies  
— det Stinchen ās em entfallen — et huet de Hānjd  
vīr det Gesicht geschlōn und zwāschen de Fānjern treppt  
et erous — ānj hīser.

Dī hart Niewel.

Det Hedwig stiht rōtliś derbā.

„Awer Grētchen — nemmi schrā — wāllt te?  
Nemmi schrā.“

Et strecht em ānj iver den Ārmel.

„Kist te Par oder Zmpar spillen? Mer hun gāt  
Haffelnutschen — oder wīlt te lāwer māt Bobonz? Kamm  
mer kīsen ār — ech hu glat zwīn Krezer. Dā kāst der  
uch glech de Pārlen zem Kānjelstche kīsen.

Wā je det Dirrchen āfmāchen, stiht der ālt Marz  
derbiv und huet e Paket ān der Hānd.

„Nā ni diu — ās kli Freila! En schīne Groẖ  
vun der tujendsemmen Frā Motter — je wēren alleguar  
monter — und je schākt det noe Pāndeltstchen — dich  
awer uch en Braef. Mer sen māt den Hārrn Kirchevatern  
am Dille fun . . .“

Awer det Grētchen hīrt net wat e jot — et zecht  
en un der Hānd zem Dirrchen ānnen. Et lacht und schrāt  
ān ennem Odem.

„Zoi Marzebatshu sejt Ir et, Er terst mich net hā lossen  
— ech ku māt hīmen — ech lossen Ich net ewēch — kut  
ānnen — ich sōn et der Tant — kut nor schniel.“

„Glückseligen Dēch der gnädigen Frä“. Der ält Marz  
äs bā de Muesern gewieft — die wiß wat sich schäckt —  
„Dōt äs nēo en Sāch māt āfer klenner Freila. Und ech hun nēo  
dā ipinnoe hīsch Sācheltcher bruaicht, — wo se spezaere  
giu sellen — wot wid uch nor der Hanzi sprēchen —“

„Awer ech wäll net spazāre gohn — ech wäll hīmen —  
ech loffen Ich net ewēch — ech kān nemmi bleiwen —  
na — ech wäll hīmen!“

Wat šal em mächen — em meß et loffen — der  
Dufel hält et uch vīr det Bieft — nor ieffe šal et det  
ivst äst.

Awer vum diem äs nichen Ried — et äs wā ām  
Fāwer.

Zwāschen den zwīn Kirchevātern sāt et āgezwānjt  
af dem Dillewuejen — vīr sich af dem Schiß huet et se  
Paket mat dem uāe Klidchen, dāt en gānz extra Leiften huet.

Zwer det gānz Gesicht strolhend, nākt et nōch iſt  
dem Hedwig zā, dāt trouwich laujt dem Wueje iſt.

Glücklichet Mānjd.

Se zāhn desälwe Wiech, dien āt giehern kun äs —  
awer hejt äs niche mi Miewel — alles nor Sann. Sann  
lāt af dem Kirefeld māt de rīde Jonisten — se lāt af  
dem Wānjertrech, angder diem se āmme fueren — Sann  
lāt ān em klenen Hārzen.

Der Wuejen hält ām Hof vīr dem Guertendirrchen.

Dō ku se schīn alle de Trāp eruef — der Bueter,  
de Motter, der Hanzi — der Bueter hat vum Fenster  
de Wuejen schīn af der Bräck gesāhn.



„Na list te?“ sprächt e „ech waßt et.“

Det Grötchen sejt äm sich.

Et äs derhīm.

Des Hīmet — dä äm Schemmer der Dwendjann  
vir em lāt — än dier esi vill Lätw wunnt — et huet se  
wedder.

Et dräkt sich fiesjt un de Vueter unnen.

„Vueter, net mi lot mich vun ich ewech — näfest  
— näfest mi — wällt te?“

Der Vueter äntfert net — awer e strecht senjem  
klenne Mēdchen māt der Hānd iwert Hīst.

Māt dier gāder Hānd.

— — — — —  
— — — — —

Ramm na.



